

ORGAN WKŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Rok III (VI)

NIEDZIELA, 17 GRUDNIA 1950 ROKU

347

BERLIN (FAP) — Dnia 15 bm. w czwartym plenarnym posiedzeniu Rady w tej chwili Niemcy i Francja, przy udziale publiczności, Demokrację uchwaliły, został jedynym, jest projekt ustawy w sprawie obrony pokoju. Tekst ustawy jest następujący:

„Agresywna polityka rządów imperialistycznych Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji, propagandą wojenną imperialistów anglo-amerykańskich oraz ich poparcie, stanowią poważne zagrożenie dla pokoju europejskiego i przyjaźni pomiędzy narodem niemieckim a wszystkimi narodami militującymi pokoj. Propaganda wojenna, niezależnie od jej form, jest jedną z najszybszych i najbardziej skutecznych środków przeciwko ludzkości.

Z uwagi na to Izba Ludowa zgodziła się artykułami 5 i 6 konstytucji, uchwałą niniejszą „**USA**” W **Sprawie Obrony Pokoju**;

Art. 1 Kto zohydza inne narody lub rasy, podlega przeciwnie, a nie tylko, do ich bojkotowania, aby zakłócić pokojowe stosunki między narodami i uwikłać naród niemiecki w nową wojnę — karany będzie więzieniem, a w szczególności poważnych wypadkach ciężkim więzieniem.

Art. 2 1) Kto propaguje akt agresji, w szczególności zaś wojnę, nie zaczepia lub też w inny sposób podlega do wojny, kto werbuje, nakłania, lub podlega Niemcom do udziału w działaniach wojennych na jejach na celu ujarznienie któregoś

NÓWY JORK (PAP) — Według nadchodzących tutaj wiadomości, cofające się pod naporem Ludowej Armii Wietnamu wojska francuskie w Indochinach uciekają w takim tempie, że porzucają po drodze cały swój sprzęt wojenny.

HISTORYCZNA DATA

(W 32 ROCZNICĘ POWSTANIA KPP)

16 grudnia 1918 roku odbył się w Warszawie zjazd SDKP i LPPS — Lewicy, na którym powołana została do życia Komunistyczna Partia Robotnicza Polski (KPRP). Nazwa partii została w 1925 r. zmieniona na Komunistyczną Partię Polski (KPP).

Połączenie nastąpiło w okresie, kiedy całą niemal Europę ogarnęła potężna fala rewolucyjna, kiedy zwycięstwo Wielkiej Rewolucji Październikowej wstrząsnęło podstawami panowania międzynarodowej burżuazji.

Rewolucja Październikowa pokazała klasie robotniczej całego świata drogę do wolności, do socjalizmu, udowodniła, że masy ludowe pod kierownictwem klasy robotniczej i jej partii mogą obalić zniechęcony kapitalizm, mogą ująć władzę w swoje ręce i ustanowić dyktaturę proletariatu.

Szeroki ruch rewolucyjny ogarnął również ziemie polskie. Polska klasa robotnicza, na czele której stała SDKP i LPPS, rozpoczęła za przykładem rosyjskiego proletariatu bezpośrednią walkę o władzę. W ośrodkach proletariackich w Zagłębiu Dąbrowskim, w Łodzi, Warszawie i Częstochowie powstawały Rady Delegatów Robotniczych. Stają się one zaczątkiem władzy proletariackiej. W Zagłębiu Dąbrowskim tworzone są nawet oddziały zbrojne „Czerwonej Gwardii”, załazek siły zbrojnej klasy robotniczej.

Przeciwko ruchowi rewolucyjnemu polskiego proletariatu jednoczy się cała reakcja. Polska Partia Socjalistyczna, będąca agencją burżuazji, prowadzi robotę rozbiłkową w radach, łamie zdradziecko strajki. Kierownictwo PPS z Daszyńskim i Moraczewskim na czele oddaje władzę w ręce burżuazji, w ręce imperialistycznego agenta i zacieklego wroga rewolucji, Piłsudskiego.

Działalność Wielkiego Października, bezpośrednia walka o władzę nakazywała proletariotowi polskiemu skupić w jednej partii wszystkie rewolucyjne siły ruchu robotniczego. Powstała — Lewicy Komunistyczna Partia Robotnicza Polski była orężem walki przeciwko burżuazji i obszarciu, o władzę dla klasy robotniczej, o Polskę Socjalistyczną, związaną braterskim sojuszem z pierwszym na świecie krajem socjalizmu.

Zjednoczenie poprzeczło zaciętnie nie się współpracy między obu partiami mi we wspólnej walce przeciwko caratowi. W toku pierwszej wojny światowej SDKP i LPPS — Lewicy zbliżyły się do siebie ideologicznie. SDKP i LPPS — Lewicy była partią konsekwentnie rewolucyjną i międzynarodową, najbardziej zbliżoną do Partii Bolszewickiej, nie była jednak partią leninowską i nie przezwyciężyła szeregu swych błędów, jak np. w kwestii chłopów, narodowości, roli partii. PPS — Lewica zaś, chociaż stanęła na klasowo rewolucyjnej i międzynarodowej pozycji, pozostawała SDKP i LPPS — Lewicy walczyła z dążeniem do reformistycznej, nacjonalistycznej PPS — to

jednak nie wyzwołała się całkowicie od oportunistycznych tendencji.

Dopiero KPP, kształtując rewolucyjną świadomość mas, sama przyswajała sobie w toku walki z burżuazją i obszarciem teorię marksizmu-leninizmu, przezwyciężała błędy swoich poprzedników, stawała się partią typu leninowskiego.

Powstanie KPP było i pozostało przełomowym momentem w historii polskiego ruchu robotniczego. Nieprzemijającą bowiem zasługą KPP jest, że wniosła ona idee Lenina-Stalina do rewolucyjnego ruchu robotniczego Polski, że w okresie międzywojennym stała na czele walki proletariatu i mas pracujących o władzę, o prawdziwie niepodległą Polskę, że wychowywała masy w duchu marksizmu-leninizmu, w duchu niezłomnego sojuszu polskiego proletariatu z Wielką Rewolucją Październikową i z Radą Robotniczą Państwa. W nieugiętej walce przeciwko kapitalizmowi i rządowi wyzysku — KPP wykazała w ciężkich warunkach niegalimatii działalności zahartowane i wypróbowane kadry komunistów, wiernych sprawie Lenina-Stalina, wcielenie w życie polityki KPP. Na I zjeździe partii jasno i wyraźnie stanęła KPP po stronie Rewolucji Październikowej, głosząc, że rozpoczęła się „nowa era bezpośredniej walki o urzeczywistnienie ustroju socjalistycznego, o rewolucję socjalistyczną” i że „pionierem w olbrzymich zapasach międzygłazym, a powstającym światem stała się rewolucyjna Rosja”.

II zjazd po raz pierwszy dał partii leninowskie zasady w kwestii chłopów i narodowej. Zjazd stanął na gruncie sojuszu robotniczo-chłopskiego i rzucił hasło: „ZIEMIA DLA CHŁOPÓW”. Proklamował on „wolność stanowienia o swym losie dla narodów uciskanych”, a więc dla Ukraińców i Białorusinów przymuszonych do burżuazyjnego państwa polskiego.

W procesie dojrzewania zwycięstwa linii leninowskiej w polskim ruchu robotniczym nieocenioną pomoc okazała Komunistyczna Partia Polski WKP(b) i oświadczenia Stalina. W liście do towarzysza Stalina w 50 rocznicę jego urodzin KPP pisał m. in.:

„Dla proletariatu Polski i jego partii, ściśle związanej z wielką historią, KPP (b) jest szczególnie ważna i potężna rola, jaką odgrywa WKP(b) i jej Wódz w dziele bolszewizacji partii i Kominternu. Wasz przykład, Wasz udział w kierownictwie pomagamy nam w walce z odchyleniami oportunistycznymi w naszej partii i pomógł nam w osiągnięciu mocnej bolszewickiej jednolitości na gruncie słusznej linii partii”.

W ogniu ostrych walk z prawicowymi odchyleniami, lewactwem i sekciarstwem wykazywała się leninowsko-stalinowska linia jedyniej rewolucyjnej partii polskiej jako była KPP. Przezwyciężając luksemburgistowskie obciążenia SDKP i LPPS — Lewicy, potrafiła KPP, uzbudowana w rewolucyjną teorię — skutecznie kierować walką robotniczą i chłopów przeciwko rządowi burżuazji i faszystyzacji kraju, przeciwko rozłamowej działalności kierownictwa PPS wśród klasy robotniczej, przeciwko jego zdradzieckiej polityce współpracy z faszystowskimi rządami polskimi.

KPP, kierując wielkimi bitwami klas

owymi o wyższe płace, o zasłuki dla bezrobotnych, o przywrócenie ustawodawstwa społecznego, o umorzenie długów bezrolnym i matornym chłopom, przeciwko terrorowi, ustawodawstwu faszystowskiemu, wyzyskowi na wsi, wiazała te walki z hasłem walki o władzę. W ogniu strajków powszechnych i demonstracji, kierowanych przez KPP dochodziło do jednolitego frontu między komunistami i robotnikami z PPS.

KPP dążyła do zjednoczenia wszystkich postępowych sił narodu w jednym, potężnym frontie antyfaszystowskim i antywojennym. Głosiła ona bezkompromisową walkę o obalenie rządów sanacyjnych klęki ciemności i podjęcie walki politycznej, zniesienie Berez Kartuskiej, zwolnienie więźniów politycznych, zerwanie antyradzieckich sojuszy wojennych z Niemcami i Japonią, podpisanie paktu wzajemnej pomocy z ZSRR.

W toku tych walk krzepła Komunistyczna Partia Polski, krystalizowała się jej linia polityczna, hartowały szeregi.

„My, komuniści, uczniowie Lenina i Stalina — czytamy w rezolucji IV plenum KC KPP w 1935 r. — uznajemy prawo każdego narodu do samookreślenia i do niepodległości państwa. My, komuniści, stojemy na stanowisku niepodległości narodu polskiego, uznajemy bez zastrzeżeń przez Wielką Rewolucję Październikową, która obaliła imperializm rosyjski — głównego nieprzyjaciela Polski. My, komuniści, jesteśmy głęboko przywiązani do

swego kraju. „My, komuniści, łączymy nierozdzielnie sprawę niepodległości z wolnością narodu polskiego, z zniesieniem jarzma faszystowskiego i z wyzwoleniem na rodów ujarzmionych przez imperia lizm polski”.

Na tym stanowisku stali komuniści niezlomnie, chociaż KPP została, z powodu przemycenia się do niej prokuratorów agentury, w 1938 roku rozwiązana.

W okresie okupacji KPP-owska kadra Polskiej Partii Robotniczej nakreśliła program walki o Polskę Ludową, związaną wiecznym sojuszem braterską i przyjaźnią ze Związkiem Radzieckim.

Dziś masy pracujące Polski wyzwolonej dzięki zwycięstwu Związku Radzieckiego nad hitlerizmem, budują pod przewodnictwem klasy robotniczej i jej partii fundamenty socjalizmu, nawiązując do najlepszych tradycji KPP. Przejmują one z jej bogatej spuścizny bezkompromisowość w walce z wrogiem klasowym, jej hart i odanie sprawie ludu pracującego, jej gorącą miłość ojczyzny i głęboki internacjonalizm, jej wierność dla nauki Lenina — Stalina, jej oddanie dla Związku Radzieckiego pierwszego na świecie państwa socjalizmu.

„Mamy obowiązek stwierdzić wobec półtoramilionowej Zjednoczonej Partii Robotniczej, wobec wszystkich ludzi pracy w Polsce — powiedział tow. Bierut, — że KPP PRZYGOTOWAŁA NASZ DECYDUJĄCY RÓJ O WŁADZĘ, O NIEPODLEGŁOŚĆ, O SOCJALIZM”.

Episkopat winien wykonać zobowiązania wobec Rządu i Narodu

WARSZAWA (PAP). — Zagadnienie stanu tymczasowości administracji kościoła katolickiego na Ziemiach Zachodnich oraz brak jakiegokolwiek kroków zmierzających do uśmiercenia tego nieporządku — boli i oburza głęboko społeczeństwo polskie. Na licznych zebraniach, posiedzeniach rad parafialnych, konferencjach działaczy katolickich itp., żądanie zniesienia stanu tymczasowości administracji kościelnej wysuwane jest jednomyślnie i zdecydowanie.

Parafianie często zwracają się do swych kapłanów z żądaniem wyjaśnienia, dlaczego nie się nie czyni, aby zlikwidować nieporządek stosunków w administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich.

Na konferencji księży z DOLNEGO ŚLĄSKA ks. Mróz powiedział między innymi: „Często przechodzą do mnie parafianie — i mówią, że są niezadowolone ze stanu tymczasowości. Mówią, że nie rozumieją tego, bo przecież tu już wszystko jest zagospodarowane na stałe, układ z NRD jest podpisany, a ta tymczasowość jest na ręce wojennym podległościom”.

Wypowiedź ks. Mróza potwierdził I licznik księży z terenu woj. wrocławskiego. Delegacja parafian z CIEPLIC złożyła ks. Smykowskiemu petycję z żądaniem zniesienia szutyni utrzymywanej tymczasowości. Również do ks. Brancana z parafii WOJCISZOWA, pow. Złotoryja, przybyła delegacja parafian, która wyraziła oburzenie społeczeństwa z powodu braku odpowiedzi ze strony episkopatu na słuszne żądania zniesienia

stanu tymczasowości administracji kościelnej. We wszystkich prawie na rafach Dolnego Śląska miały miejsce podobne fakty.

Ustawa o ochronie pokoju uchwalona przez parlament NRD

(Dalszy ciąg ze str. 1-e)

rozwoj Niemiec na demokratycznej i pokojowej podstawie, nawołując do zerwania takich układów, aby wolać Niemcy do agresywnych działań wojennych.

art. 4 Kto wyzywał lub propagował je używanie broni atomowej lub innych środków masowej zagłady, jak substancje trujące, radioaktywne, chemiczne i bakteriologiczne, karany będzie więzieniem, a w szczególnie poważnych wypadkach ciężkim więzieniem.

art. 5 Kto w interesie podległości wojennych spotwarza lub poniza ruch na rzecz utrzymania i umocnienia pokoju, podlega przeciwko niebezpiecznym walki w obronie pokoju z powodu ich działalności lub przestępstwa, karany będzie więzieniem, a w szczególnie poważnych wypadkach ciężkim więzieniem.

art. 6 1) W szczególnie ciężkich wypadkach przestępstw przewidzianych w artykułach 1 — 5 niniejszej ustawy, wymierzana będzie kara nie mniejsza niż 5 lat ciężkiego więzienia lub kara dożywotniego więzienia.

2) Szczególnie ciężkie przestęp-

stwo zachodzi w wypadku, gdy czyn przestępstwa dokonywany jest na bezpodległość poleceń państw, ich urzędów lub agentów, uprawiających kampanię podżegania do wojny lub agresywną politykę, przeciwko narodowi milijonów pokój. W takich wypadkach może być również wymierzona kara śmierci.

art. 7 Karalne jest również przygotowanie lub usiłowanie dokonania czynów przestępstw, przewidzianych w artykułach 1 — 6 niniejszej ustawy.

art. 8 1) Prócz każdej kary, wymierzonej na podstawie niniejszej ustawy może być również orzeczona grzywna w nieograniczonej wysokości.

2) Poza tym orzeczony być może całkowity lub częściowy pozbawienie sprawcy. W wypadkach skazania sprawcy na śmierć, do dożywotniego ciężkiego więzienia lub na karę ciężkiego więzienia nie później niż pięć lat, winien być orzeczony przepadek całego jego majątku.

art. 9 1) Jeżeli sprawca skazany zostaje na karę ciężkiego więzienia, sąd winien orzec, że traci on na pewien czas, lub na zawsze a) prawo pełnienia funkcji publicznych lub zajmowania kierowniczych stanowisk w życiu gospodarczym albo kulturalnym, b) czynne i bierne prawo wyborcze.

2) Jeżeli sprawca skazany zostaje na mniejszą karę, mogą być zastosowane sankcje przewidziane w punkcie 1.

art. 10 1) Postępowanie z powodu przestępstw przewidzianych w ustawie niniejszej wszczynane będzie jedynie w wypadkach wniesienia oskarżenia przez prokuratora generalnego Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

2) W sprawach obywateli niniejsza ustawa kompetentny jest Sąd Najwyższy Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Prokurator generalny może jednakowoż wnieść oskarżenie do innego sądu lub też położyć wniesienie oskarżenia prokuratorowi generalnemu jednego z krajów Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

3) Sąd Najwyższy Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest kom-

petentny również w tych wypadkach, gdy czyn przestępstwa dokonany został przez obywatela niemieckiego poza obszarem Niemieckiej Republiki Demokratycznej, także wtedy, gdy sprawca nie ma na obszarze Niemieckiej Republiki Demokratycznej stałego miejsca zamieszkania ani też zwykłego miejsca pobytu.

art. 11 Rada Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej nie wydaje rozporządzenia wykonawczego do niniejszej ustawy.

art. 12 Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 16 grudnia 1950 roku.

Przed uchwaleniem ustawy Izba wysłuchała sprawozdania Komisji Prawniczej. Referent prof. dr. Klemperer stwierdził, że Komisja dokonała w tekście ustawy jedynie nieznacznych zmian formalnych. Wśród dotychczasowych orzeczeń referent oświadczył: „Ustawa w sprawie obrony pokoju jest absolutnie konieczną ścieżką dla nas, bardziej niż dla wszystkich innych narodów świata. Gdyby miała wybuchnąć nowa wojna, oznaczałoby to dla Niemiec wojnę domową, która zniszczyłaby całkowicie byt narodu niemieckiego. Ustawa ta jest nakazem ludzkości”.

Przewodniczący Izby Diekmann oświadczył, że ustawa zmierza do uwolnienia narodu od trwogi przed wojną. Oby ustawa ta — powiedział mowa — zapoczątkowała naturalny stan pokoju, przepojony nie nienawiścią, lecz miłością dla ludzkości.

Gdy przewodniczący zarządził głosowanie, wszyscy członkowie Izby powstali z miejsc. Rozległy się hukne oklaski. Przewodniczący stwierdził, że Izba Ludowa NRD uchwala tę ustawę jednomyślnie.

Uroczystości w 100 rocznicę zgonu gen. Bema

KRAKÓW (PAP). — W setną rocznicę śmierci bohatera Polski i Węgier gen. Józefa Bema, odbyły się w Tarnowie — w miejscu gdzie urodził się w r. 1794 rewolucjonista i bojownik o wolność ludów i gdzie obecnie spoczywa jego prochy — wielkie uroczystości.

ZMP-owcy z ZPB im. Marchlewskiego wzywają do tworzenia pokojowych brygad produkcyjnych

W odpowiedzi na Manifest II Światowego Kongresu Pokoju, robotniczą młodzież ZPB im. Marchlewskiego rzuca hasło tworzenia pokojowych brygad produkcyjnych. Brygady te, których celem będzie walka o uzyskanie produkcji wysokiej jakości, nosić mają imiona czołowych, bojowników o pokój. W tkalni ZPB im. Marchlewskiego powstała już pierwsza młodzieżowa bryga

da produkcyjna, nosząca imię przewodniczącego Światowej Rady Pokoju — profesora Joliot-Curie. Kierowniczą brygadą jest młoda przewodnicząca pracy — Wiesława Brzezińska. ZMP-owcy zakładów im. Marchlewskiego wzywają młodzież robotniczą Łodzi do organizowania pokojowych brygad produkcyjnych.

Na marginesie

Spóźniona krucjata

Już prawie pół roku mija od chwili, gdy imperialiści amerykańscy rozpętały wojnę w Korei, poczęli pustoszyć kraj ogniem i mieczem, postąpić się i zęcać nad jego ludnością, obrócić o peryn jego miasta i wsie. Opinia wszystkich uczciwych ludzi całego świata dala wyraz swojemu oburzeniu i potępiła bezczelne zbrodnie, nigdy jednak to chorze tryumf oskarżających głosem nie słyszeliśmy dotychczas głosu — Watykanu.

Wprost przeciwnie: za pośrednictwem swej prasy i swego radia Watykan stale przyklaskiwał akcjom interwencji amerykańskiej w Korei, aprobował ich zbrodnicze działania, wzywał do popierania „pacyfikacji”, przedsięwziętej pod przykrywką flugi ONZ.

Ale odwróciła się karta wojny koreańskiej: interwencja amerykańska doczekała się klęski wojskowej i politycznej, a znalazłszy się dziś w ślepych żałkach, doremnie łonią sobie głowy, jak wybrnąć z tej sytuacji.

I „dziwnym” zbiegiem okoliczności dopiero teraz, w dniach imperialistycznej katastrofy, rozległo się z Watykanu wezwanie — do pokoju i pojednania. W encyklice, skierowanej do biskupów katolickich całego świata, papież Pius XII rzucił apel „organizowania krucjaty na rzecz pokoju”. Encyklika maluje wymownymi słowami „okropność wojny”, jej „ruiny i cmentarzyska”, „nieszczęścia i cierpienia”, wzywa wszystkich wiernych do gorących modłów na rzecz pokojowego uregulowania różnic i ustanowienia prawdziwego pokoju.

Przywołanie młoci „lepiej późno niż wcale”... W tym wypadku „spóźnienie” ma całkiem wyraźny i określony sens polityczny. Tak się bowiem ponadto słożyło, że encyklika została wydana tuż po zakończeniu obrad Światowego Sejmu Pokoju. Watykan nie uważał za stosowne wystąpić ze swą krucjatą wtedy, kiedy w Warszawie rozległ się potężny głos przedstawicieli milionów uczciwych ludzi całego świata, ale dopiero teraz, po zwycięstwie, gdy zagrożeni bandyci Trumanowi uwrzecz w niebogłosy: ratunku, dostajemy łanie!

B. D.

Ambasada brytyjska zorganizowała ucieczkę Mikołajczyka

Zeznania Hulewiczowej w procesie Turnera w Warszawie

WARSZAWA (PAP). W piątym dniu rozprawy przeciwko szpiegowi angielskiemu — Turnerowi, składane zeznania sekretarka osobista Mikołajczyka — Maria Hulewiczowa.

Hulewiczowa podała szereg rewelacji, szczegółów, dotyczących ucieczki Mikołajczyka z Polski.

Prokurator: Co świadczy wiadomo o ucieczce Mikołajczyka?

Świadek: 17 października 1947 r. Mikołajczyk powiedział mi, że zdecydował się wyjechać z Polski. Też dnia zlecił p. Pawłowi Zalewskiemu, który mieszkał w tym samym domu, aby skontaktował się z ambasadą amerykańską i poprosił, żeby ktoś stamtąd przyszedł, bo chce z nim pomówić w sprawie pomocy technicznej w ucieczce.

Pan Zalewski za pośrednictwem p. Dąbrowskiego, znajomego urzędnika, skontaktował się z ambasadą i jeszcze tego samego dnia, 17 października, do mieszkania p. Mikołajczyka przy ul. Kieleckiej przyszedł attaché prasowy ambasady amerykańskiej p. Andrews porozmawiać z nim na ten temat.

Zasadniczo Dąbrowski miał polecić nie poproszenia do Mikołajczyka p. Blake lub też sekretarza osobistego ambasadora, ale ponieważ p. Błaż był spóźniony, więc przyszedł p. Andrews. P. Mikołajczyk odbył z nim rozmowę na ten temat i dodał, że chciałby uzyskać pomoc techniczną w ucieczce dla siebie i grupy współpracowników. O ile pamiętam, były wymienione nazwiska Bryll, Korbońskiego, Wójcika, Bąglińskiego, wśród nich r'wnież i moje. Tak sprawa

wyglądała, ale w niedzielę 10 października, wieczorem przyszedł inny urzędnik ambasady amerykańskiej p. Blake i przyniósł odpowiedź, że zdecydowano się pomóc tylko Mikołajczykowi osobiste, natomiast inne osoby, jeżeli uda im się dostać do Pragi czeskiej, to stamtąd będą miały możliwość korzystania z samolotu amerykańskiego.

Przedstawiając sądowi szczegóły ucieczki Mikołajczyka, świadek Hulewiczowa mówi dalej: „Przez Mikołajczyka polecił mi za wiadomości posła Bryll o tym, że ma się udać na emigrację i że ewentualnie mielibyśmy razem wybrać sobie jakąś możliwość dotarcia do Pragi. W Pradze mieliśmy się zgłosić do attaché wojskowej ambasady amerykańskiej, nieznajomego mi nazwiska i podać umówione hasło „Maria”.

W poniedziałek około 6 po południu, kiedy już się ściemniało, pan Zalewski odpowiedział panu Mikołajczykowi do jakiegoś samochodu, a ja zostałam w domu. Zalewski wrócił po jakiejś pół godzinie i powiedział mi, że cudzoziemski samochód stał w alei Niepodległości, gdzie czekał w nim 2 wojskowych oraz, że Mikołajczyk wysiadł do tego samochodu”.

Świadek Hulewiczowa nie może z pewnością stwierdzić, czy chodziło wówczas o wojskowych amerykańskich czy brytyjskich, jak jednak wynika z ujawnionych na rozprawie faktów Amerykanie przekazali sprawę ucieczki Mikołajczyka do wykonania ambasadzie brytyjskiej, która wykorzystala do tego celu brytyjskie „Baltaria”.

Odnosnie kontaktów Mikołajczyka z Amerykanami, świadek stwierdza, że w mieszkaniu Mikołajczyka byli urzędnicy ambasady amerykańskiej Blake i Andrews, zaś sam Mikołajczyk był z żoną o ambasadora USA Bliss-Lane.

Prokurator: Czym świadek może wyjaśnić pomoc obcych ambasad w ucieczce Mikołajczyka?

Świadek: Tak jak obserwowałam pracę polityczną pana Mikołajczyka, to Anglosas uważali Mikołajczyka jakby za swego meza zaufania i popierali jego linię polityczną.

Na pytania prokuratora świadek obszernie opowiada o konszachtach Mikołajczyka z różnego kalibru politykami amerykańskimi i brytyjskimi, którzy odwiedzali Mikołajczyka w jego mieszkaniu prywatnym w Polsce i jak zeznaje świadek — „długie godziny wieczorne spędzały na rozmowach”.

Świadek Hulewiczowa przedstawia następnie sądowi niezwykle ciężkie warunki, w jakich pozostawiona przez Mikołajczyka na łaskę losu usiłowała nielegalnie przekroczyć granice Polski.

Po przesłuchaniu świadka Hulewiczowej zabrał głos prokurator, który stwierdza, że okoliczności sprawy zostały już dostatecznie wyjaśnione zeznaniami dotychczasowych świadków, rzekł się dowodu z dalszych świadków powołanych uprzednio.

Na tym sąd odroczył rozprawę.

JÓZEF STALIN - PRZYJACIEL POLSKI

„Imię Stalina nierozdzielnie wiąże się w sercach i umysłach polskiej klasy robotniczej i narodu polskiego z dwukrotnym zwycięstwem naszego pokolenia wyzwoleniem ojczyzny: z niewoli cara i kajzerów, z niewoli hitlerowskiej.

Imię Stalina nierozdzielnie wiąże się z historycznym przełomem w stosunkach między narodem polskim a narodem rosyjskim, ukraińskim i białoruskim, z jego decydującą rolą w utworzeniu podwalin Odrodzonego Wojska Polskiego, z odzyskaniem przez nas ziem nad Bałtykiem, Odrą i Nysą, z wydatną pomocą w odbudowie naszej gospodarki narodowej, we wskrzeszeniu Warszawy z ruin i zgłuszeniu powojennych.

(Z uchwały Biura Politycznego KC
PZPR w sprawie obchodu 70-lecia
urodzin Towarzysza Józefa Stalina).

Gdy polska klasa robotnicza, gdy naród polski święci swój sukces, gdy mobilizuje swe siły do nowej walki i nowych osiągnięć, myśli i uczucia bieżą w stronę Kremlu, do siedziby niezawodnego naszego przyjaciela — Józefa Stalina. On to bowiem okazywał nam i okazuje największą pomoc materialną i moralną we wszystkich naszych trudnościach i potrzebach. On to bowiem uskrzydla naszą wolę i nasz czyn w walce o pokój, postęp, dobrobyt mas pracujących, o silę naszego państwa — o Socjalizm.

Od Odrodzenia do Narodu Polskiego z dnia 14 marca 1917 r., opracowanego przez Lenina i Stalina, uchwalonego przez Piotrogrodzką Radę Delegatów Robotniczych i Żołnierskich i Deklaracji Praw Narodów Rosji z dn. 3 listopada 1917 r. — podpisanego przez Lenina i Stalina dokumentu, stwierdzającego nasze prawo do niepodległego państwa, aż po dzień dzisiejszy niezmiennie towarzyszy nam nasz narodził się serdeczny przyjaciel Wielkiego Stalina.

rowała na przygotowanie nowej wojny przeciwko Krajowi Rad.

Związek Radziecki i jego wielki Wódz, Józef Stalin, nigdy jednak nie utożsamiali narodu polskiego z antynarodową kliką burżuazji, która rządziła Polską do września 1939 r.

Nie bacząc na haniebne czyny kliki rządzącej Polską, Związek Radziecki proponował naszemu krajowi pomoc i współpracę w dziele uchronienia naszego narodu przed niebezpieczeństwem wojny. Jeszcze latem 1939 r., gdy rząd hitlerowski wyraźnie sformułował ultimatum pod adresem narodu polskiego, rząd radziecki ofiarował Polsce pomoc wojskową. Jednak zdradziecki rząd Becka i Rydza - Smigłego, przekładając egoistyczne interesy burżuazji ponad interesy narodu, odrzucił pomocą dłoń radziecką. Za zdradę burżuazji zapłacił też naród polski sześciu milionami istnień ludzkich, nędzą, głazami i zniszczeniem kraju.

W okresie okupacji hitlerowskiej walkę o wolność narodową i społeczną podjęły masy ludowe Polski

czwierćwiecza Polska odzyskała niepodległość dzięki Związkowi Radzieckiemu, była to wolność prawdziwa, wolność narodu polskiego. Zdobyte władzy przez masy ludowe, rozbiły antynarodowych sił burżuazji i obszarstwa polskiego było możliwe jedynie dzięki temu, że wyzwolenie z jarzma hitlerowskiego przyniosła nam Armia Radziecka.

Związkowi Radzieckiemu i osobie Józefa Stalina zawdzięczamy historyczny zwrot w stosunkach między narodem polskim i narodami rosyjskim, ukraińskim i białoruskim. Dzięki sprawiedliwej granicy etnograficznej wyrównany został rachunek krzywd, jakie spotykały narody ukraiński i białoruski ze strony burżuazji i obszarstwa polskiego.

Związkowi Radzieckiemu i osobie Józefa Stalina zawdzięczamy serdeczną, braterską pomoc w najcięższych dla nas chwilach. W 1945 r. i częściowo 1946 roku zagrażał nam głód i oto w okresie największego na świecie deficytu żywności otrzymaliśmy z ZSRR 800 tysięcy ton zboża. Nie mieliśmy surowców i maszyn na uruchomienie przemysłu — Józef Stalin przychodził nam z pomocą.

„O przyjaźni rzeczywistej decy-

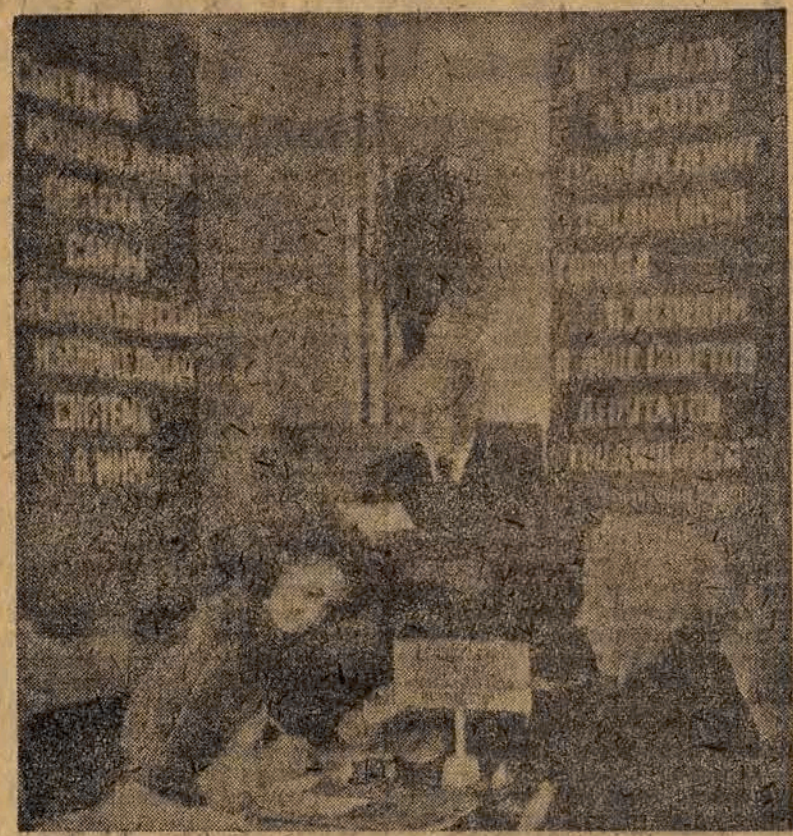
dują nie słowa, lecz czyny” — mówił o Planie Sześciolletnim towarzyszy Bierut — stał się we wspólnym szeregu z wielkim legionem budowniczych socjalizmu i bolszewików o socjalizm, który rośnie dziś we wszystkich krajach świata. Naszym wodzem i przewodnikiem jest Stalin, a więc idea nasza i szereg nasze są niezwykłe.

Jeśli dziś naród polski ze spokojem buduje swą siłę gospodarczą i polityczną, jeśli nie lekają go ludobójcze plany imperialistów amerykańskich i ich służalców — odwozów niemieckich — to zawdzięcza to Wielkiemu Stalinowi, chętnemu potężnego obozu obrońców pokoju.

Imię Stalina otaczają polskie masy pracujące najwyższą czcią. W dniu 21 grudnia, w dniu Jego urodzin świętujemy nasze myśli i uczucia skierujemy w stronę Kremla — siedziby Wielkiego Przyjaciela Polski.

Kazimierz Golde.

Wybory do Rad terenowych w ZSRR

W jednym z lokali wyborczych Moskwy, mieszkańcy stolicy Związku Radzieckiego sprawdzają, czy zostali wpisani na listy wyborcze.

Przeciwko remilitaryzacji Niemiec Zachodnich

Podczas gdy w Niemczech Re-

public Demokratycznej została zrealizowana jedność klasy robotniczej w drodze utworzenia SED, w Niemczech Zachodnich prawiłowymi przywódcami socjal - demokratycznym typem Schumachera, Ollenhauera, Heinego i Karlo Schmidta, działającym w myśl dyktawki władz okupacyjnych mocarstw imperialistycznych, udało się uderzeniem stworzyć tej jednolitej. Prowadzona przez nich rozpasana propaganda przeciwko ZSRR, krajom demokracji ludowej i Niemiec Re-public Demokratycznej służy bezpośrednio interesom imperialistycznych podlegających wojennych.

Prawicowi przywódcy socjal - demokracji w „parlamentach” w Bonn w celu oszukania mas odgrywa rolę „konstruktywnej opozycji”. Faktycznie zaś we wszystkich zasadniczych kwestiach politycznych zajmują takie same stanowisko co rząd Adenauera.

Tak na przykład głosowali oni przeciwko wstąpieniu Niemiec Zachodnich do Unii Europejskiej, ponieważ z góry wiedzieli, że odpowiadając uchwała i tak zostanie przyjęta. Gdy jednak uchwała ta została przyjęta, żądali włączenia posłów socjal - demokratycznych w skład delegacji, wysłanej do Strassburga, gdzie nie różnili się oni niczym od delegatów partii jawnie reakcyjnych. Ostatnio, w związku z remilitaryzacją Niemiec Zachodnich, współpra-

ca prawicowych przywódców socjal-

Max Reimann
Przewodniczący Komunistycznej Partii Niemiec.

demokracji z rządem Adenauera stała się coraz bardziej wyraźna.

Schumacher uzupełnia Adenauera

Już przed nowojorską konferencją ministrów spraw zagranicznych mocarstw imperialistycznych Adenauer oświadczył: „Mogę stwierdzić, że uważam za rzecz konieczną, jak najszybciej zwiększenie siły wojsk okupacyjnych”. Schumacher rozwijał myśl Adenauera, mówiąc: „Zdolne do walki dywizje można z całkowitym powodzeniem przysłać nie tylko do Arizony i Teksasu, lecz i na pustkowia lubeńskie i w Grafenwehr. Jest rzeczą co najmniej dziwną, że na terenie Niemiec Zachodnich, a zwłaszcza na granicy międzyzdrofowej znajduje się niedostateczna ilość wojsk mocarstw zachodnich”.

W ten sposób Adenauerowie i prawicowi przywódcy partii socjaldemokratycznej dali imperialistom amerykańskim pretekst do powołania w Nowym Jorku uchwały w sprawie zwiększenia wojsk okupacyjnych w Niemczech Zachodnich i wywołania przygotowań wojennych. Wysoce komisarze oświadczyli przy tym cynicznie, że ludność Niemiec Zachodnich będzie musiała płacić większe podatki okupacyjne, sięgające 16 — 17 miliardów marek rocznie (t. zn. mniej więcej dwa razy tyle niż dotychczas).

Składając deklarację na temat swej rzekomej opozycji wobec remilitaryzacji, prawicowi przywódcy socjal - demokratyczni usiłują oszukać szeregowych członków partii, występujących przeciwko remilitaryzacji. Równocześnie jednak ogłosili oni warunki, na jakich zgodzili by się na remilitaryzację. Warunki te sprowadzają się w gruncie rzeczy do żądania agresywnej wojny przeciwko Związkowi Radzieckiemu, krajom demokracji ludowej i Niemiec Republiki Demokratycznej. Tak na przykład, na jednej z konferencji prasowych w Bonn Schumacher otwarcie oświadczył: „Należy wszelkimi sposobami dążyć do tego, by wynik wojny w Europie został zdecydowany na terenach, położonych na wschód od Niemiec”.

Ludność Trizonii
— przeciw wojnie

Mimo zdradzieckiej polityki prawicy socjal - demokratycznej, w Niemczech Zachodnich istnieje ogromna możliwość zrealizowania jednolitego działania klasy robotniczej w walce przeciwko remilitaryzacji, przeciwko imperializmowi amerykańskiemu. Przeważająca większość ludności, w tej liczbie również członkowie partii socjal - demokratycznej — jest przeciwna remilitaryzacji. Wyrazem tego jest fakt, że na wielu zebraniach i konferencjach partyjnych aktywnie partii socjaldemokratycznej uchwalane są rezolucje protestacyjne przeciw remilitaryzacji i polityce prawicowych przywódców partii socjal - demokratycznej.

Ludność Niemiec Zachodnich występuje w obronie pokoju, przeciwko przygotowaniu wojennym. Masy pracujące Niemiec Zachodnich, zwłaszcza klasa robotnicza, codziennie odczuwają na własnej skórze skutki przygotowań wojennych. Marionetkowy rząd Adenauera usiłuje przerzucić wyłącznie na barki mas pracujących zarówno następstwa drugiej wojny światowej, jak i wydatki na przygotowanie nowej wojny. Obniżenie stopy życiowej w wyniku wzrostu cen wywołuje opór klasy robotniczej. W związku z drożyzną robotnicy domagają się wyrównania pieniężnego i podniesienia zarobków. Doprowadziła to do szeregu strajków: robotników budowlanych, robotników transportu wodnego i licznych drobniejszych strajków w przedsiębiorstwach, oddziałach fabrycznych itd.

Wszystkie te strajki jednak mają jeszcze wielką wadę: prowadzone są wyłącznie pod hasłem podniesienia płacy robotczej, a nie są jednocześnie skierowane przeciwko przygotowaniu wojennym. My, komuniści Niemiec Zachodnich nie potrafiliśmy my jeszcze wyjaśnić robotnikom i pozostałym warstwom ludu pracującym, jak ściśle związany jest spadek stopy życiowej, wywołany podwyżką cen, podatków i ograniczeniem ubezpieczeń społecznych, z przygotowaniami wojennymi, ze wzrastającymi wydatkami okupacyjnymi, wydatkami na utrzymanie „specjalnej policji” i utworzeniem armii najmniejszej. Nie potrafiliśmy również powiązać walki o pokój z walką o podniesienie płacy robotniczej. Zadanie wszystkich komunistów polega na tym, aby ujawnić przed klasą robotniczą wzajemny związek między atakami na stopę życiową mas pracujących, a przygotowaniami wojennymi imperialistów amerykańskich. Należy robotnikom wyjaśnić, że pogorszenie ich stopy życiowej oraz ataki na ich prawa demokratyczne reakcja niemieckiej reakcji na rozkaz imperialistów amerykańskich, przygotowujących wojnę i pragnących z tego powodu przeprowadzenia remilitaryzacji. Należy wyjaśnić, że nie wolno dopuścić do rozbięcia istniejącego już jednolitego frontu klasy robotniczej, że front ten należy rozszerzyć i unić do walki przeciw remilitaryzacji, przeciw imperializmowi amerykańskiemu.

Mimo rozpasanej propagandy prawicowych przywódców, przykład Niemiec Republiki Demokratycznej zaczyna wywierać coraz większy wpływ na wielu socjal - demokratów. Im oczywistejsze stają się dla nich osiągnięcia Niemiec Republiki Demokratycznej, tym lepiej rozumieją oni, że droga, po której kroczą robotnicy Niemiec Wschodnich, jest jedyną drogą również dla Niemiec Zachodnich.

Zadania stojące przed Komunistyczną Partią Niemiec

Aby wykonać swoje doniośle zadanie, Komunistyczna Partia Niemiec musi przede wszystkim przezwyciężyć oportunizm i sekciarstwo we własnych szeregach.

Z jednej strony, niektórzy członkowie naszej partii, zwłaszcza w związkach zawodowych, ustępują przed nieokreśloną propagandą prawicowych przywódców socjal - demokratycznych, nie chcą bronić naszej polityki przed robotnikami, zorganizowanymi w związkach zawodowych, nie chcą prowadzić robotników wbrew woli prawicowych przywódców związkowych do walki o najbliższe interesy. W ten sposób wkładają się oni w ogień robotnikowy, pragnących walki. Kierownictwo partii popełniło poważny błąd, nie podejmując w ciągu długiego czasu żadnych kroków wobec oportunistycznych wypażeń polityki naszej partii w tej sprawie i dopiero w czerwcu bieżącego roku osiągnęło koniecny w tej dziedzinie przełom.

Zobowiązanie nas to do udoskonalenia organizacyjnej i ideologicznej działalności naszej partii, do ideologicznego demaskowania oportunistów i sekciarstwa oraz do nieprzejmowania walki z wszelkimi rodzajami ich przejawami, jak również z prześlankiem do partyjnego środowiska wrogiej agentury.

Program pokojowego rozwiązania problemu niemieckiego

Ogromne możliwości zespolenia wszystkich milijonów pokój i patriotycznych sił ludności Niemiec Zachodnich oraz zrealizowania jednolitego działania klasy robotniczej dają nam praskie uchwały ministrów spraw zagranicznych. Podczas gdy uchwały nowojorskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych trzech mocarstw imperialistycznych odbijają się bezpośrednio na poziomie życia ludności Niemiec Zachodnich, ponieważ prowadzą do zwiększenia kosztów okupacyjnych, podniesienia podatków, do przygotowania nowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej itd., deklaracja praska wskazuje drogę do zapewnienia pokoju i demokratycznej jednolitości Niemiec. Uchwały te wyraźnie wywołują ludność Niemiec Zachodnich, która pragnie wojny, a kto występuje w obronie pokoju, domaga się, że mocarstwa imperialistyczne są wrogami narodu niemieckiego, a ZSRR i kraje demokracji ludowej — jego przyjaciółmi.

Cztery punkty deklaracji praskiej są programem pokojowego rozwiązania — jedynie możliwego rozwiązania — najważniejszego problemu dla Europy i narodu niemieckiego. Dla zrealizowania tych czterech punktów można i należy zmobilizować całą ludność, a przede wszystkim całą klasę robotniczą Niemiec Zachodnich. Uchwały Praskiej Konferencji ministrów spraw zagranicznych ośmiu państw otwarty rozległy perspektywę likwidacji rozłamu wśród Niemców.

Klasa robotnicza, zespolona jednolitym działaniem i stojąca na czele walki narodu o pokój i demokrację na jednolite Niemce, nie pozwoli amerykańskim podżegaczom woleć nym uczynić z Niemiec Zachodnich bazy wypadowej dla nowej wojny. Przemysł i ludność Niemiec Zachodnich powinny służyć nie wojennym celom imperialistów amerykańskich, lecz pokojowemu budownictwu jednolitych, demokratycznych Niemiec.

(„O trwały pokój,
o Demokrację Ludową”)

Rady Delegatów Pracujących kierują działalnością podległych im organów zarządu, zabezpieczają ochronę porządku publicznego, przestrzeganie ustaw i ochronę praw obywateli, kierują miejscowym budownictwem gospodarczym i kulturalnym, ustalają budżet miejscowy

Artykuł 97 Konstytucji Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich

Wolność, jaką odzyskała Polska dzięki Rewolucji Październikowej, nie stała się jednak wolnością narodu polskiego. Burżuazja i obszarstwa polscy, którzy zagarnęli władzę przy pomocy przywódców PPS, uczynili z naszego kraju narzędzie imperializmu francuskiego, angielskiego i wreszcie hitlerowskiego, forpoczcie kontroli wojny i interwencji przeciwko Krajowi Rad. Na wielkoduszne akty rządu radzieckiego, zabezpieczające najistotniejsze interesy narodu polskiego, odpowiedziała burżuazja polską wojną i wyprawą kijowską oraz zagarnięciem ziem Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi. Wbrew najistotniejszym interesom narodu polskiego, burżuazja wykopała przepaść między naszym państwem i Związkiem Radzieckim i wszystkie wysiłki skier-

w najserdeczniejszym braterstwie z ludami ZSRR, kierowanymi przez Wielkiego Stalina. Wszelkie próby pomocy w tej walce udzielił im w imieniu zasadom polityki, ustalonych w dniach Wielkiej Rewolucji Październikowej, Związek Radziecki i osobiście towarzysze Stalin.

Związkowi Radzieckiemu i osobiście towarzyszowi Stalinowi naród polski zawdzięcza odrodzenie i wyposażenie w najnowsze sprzęty Wojska Polskiego. Jemu to zawdzięcza, że Wojsko Polskie, dane było walczące u boku bohaterów Armii Radzieckiej przeciwko śmiertelnym wrogom, faszystom niemieckim, o wyzwolenie narodowe i społeczne. Jemu to zawdzięcza warunki, w których mogła powstać silna, niepodległa Polska.

Gdy po raz drugi na przestrzeni

ZMP-owski „Zaciąg Pokoju”

Apel łódzkiej szwaczki — Lucy Any Maciejewskiej, która wzięła nieorganizowaną młodzież robotniczą do wstępowania w szeregi Związku Młodzieży Polskiej, szybko wyszedł poza obręb Łódzkiej Zakładowej Przemysłu Ociekowego, w których pracuje jego inicjator. Dziś podejmuje go robotnicza młodzież całej Polski.

Młodzi ślasy górnicy, warszawscy murarze, poznajscy metalowcy, bydgoscy kolejarze i łódzcy włókniarze na zebraniach, poświęconych obradom Kongresu Pokoju, zgodnie oświadczyli: „Manifest do narodu świata stwierdza, że „na pokój się nie czeka — pokój trzeba zdobyć”. Aby zdobywać pokój, aby o niego walczyć i pracować lepiej niż dotąd, postanawiamy zostać członkami ZMP — przedłużając organizację młodzieży polskiej”.

„Zaciąg Pokoju” narodził się w Łodzi, ale w chwili obecnej stał się on już ruchem, ogarniającym wszystkie miasta polskie, wszystkie fabryki, huty i kopalnie.

W ŁZPO do organizacji wstąpiła 50-osobowa grupa produkująca w pracy młodzież. w Zakładach Pończosznich im. Sienkiewicza ponad 20 osób. w ZPW im. Barłowskiego — 23, w ZPW im. Barłowskiego — 16, w ZPW im. Ofiar 10 Września — 14, w Fabryce Drutu i Wyrobów Drucianych w Radomsku — 86, w ZPW im. Reymonta deklaracje do ZMP podpisało 40 młodych robotników, wśród których większość to przewodnicy pracy, jak np. Władysław Kowalski — przewodniczący, przekraczający swą normę przeciętnie o 19 proc., lub Kazimierz Owczar, wykonujący wraz ze swą młodzieżą

brigadą najwyższej jakości 123 proc. bazy akordowej. W tychże zakładach powstała młodzieźowa brigada montażowa, której członkowie — Peda, Nudzik, Filipiak i brigadier Skupniński poprosili o przyjęcie ich w szeregi ZMP.

W ZPB im. Dzierżyńskiego na dwóch oddziałowych maszynach po kongresowych 33 robotników postanowili wstąpić do ZMP Nieorganizowana dotąd młoda tkacka, wykonująca 108 proc. bazy akordowej — Dydak Krystyna, wstępując do ZMP przeszła z obsługi 4 na 6 krośien.

O wzrastającej świadomości młodzieży świadczy wypowiedź produkcyjnej robotnicy z ZPB im. J. Stalina — Stanisławy Wenda, która na zebraniu młodzieży powiedziała między innymi: „My, młodzi robotnicy, widzimy ogromny rozwój Polski Ludowej, widzimy pokojową politykę naszego Rządu; prosząc o przyjęcie do Związku Młodzieży Polskiej, chce-

my wspólnie z całą młodzieżą jeszcze wytrwale walczyć o pokój. Wierzymy, że ZMP poprowadzi nas do tej walki”.

Młodzież wstępuje do organizacji widząc wzrost jej autorytetu i zasług oddziaływania. Potwierdza to wypowiedź Ireny Włodzik — młodej robotnicy z Zakładów Bawełnianych im. 1 Maja: „Obserwując pracę ZMP-owców stwierdziłam, że w szeregach ZMP znajdują się najlepsi spośród młodych robotników — nasi przewodnicy pracy, jak Sas, Sokółowska i inni. Wychował ich Związek Młodzieży Polskiej. I dlatego proszę o przyjęcie mnie do ZMP, abym mogła pod kierownictwem tej organizacji walczyć o produkcję — o Plan 6-letni i pokój”.

Na odbytych przed kilku dniami Naradzie Aktywno Wieleckiego woje wodztwa łódzkiego Lucyna Maciejewska, zabierając głos w dyskusji, wystąpiła z wnioskiem by „Zaciąg Pokoju” rozszerzył się na wieś, by nałapać, klasowo nam bliska część młodzieży wiejskiej włączając do pracy w szeregach naszej organizacji.

I ten apel nie pozostał bez echa. Z dnia na dzień, z godzin na godziny rośnie szeregi ZMP. ZMP-owski „Zaciąg Pokoju” zwiększa swój zasięg.

Przed aktywnym ZMP w fabrykach i na wsi, przed młodymi agitatorami, stoi zadanie rozwinąć go w jeszcze potężniejszy ruch, mobilizujący nowe, pełne bojowości i oddania na szczyt sprawy masy młodzieży robotniczej i majoralnej do walki o PO KOJ i SOCJALIZM.

Aleksander Naselski
członek ZŁ ZMP

Młodzi robotnicy i robotnice, wstępujcie masowo do pokojowych brigad produkcyjnych!
Przyspieszcie WYKONANIE PLANU w przemyśle bawełnianym!

Przewycięzamy trudności w wykonaniu planu rocznego

Zbliżamy się do końca pierwszego roku Planu 6-letniego. Trzeba stwierdzić, że rok ten w przemyśle bawelnianym nie był należytym wykorzystaniem w dziedzinie pogłębiania świadomości zadań, stojących przed ogniwami Centralnego Zarządu, jak i kierownictwem zakładów pracy. Ten właśnie brak pogłębiania świadomości zaważył w obecnej chwili, spowodował trudności, z jakimi boryka się przemysł w wykonaniu swego planu. Czy trudności na przebiegu roku były tak wielkie, że nie można było ich pokonać?

Stanowczo nie. Świadczy o tym tempo pracy, jakie potrafiłszy sobie nadać obecnie. Dlaczego więc nie umieliśmy utrzymać tego tempa na przestrzeni całego roku?

Chcąc odpowiedzieć na to pytanie, trzeba przede wszystkim stwierdzić, że styl pracy w samym Centralnym Zarządzie nie stał i jeszcze dziś nie stoi na wysokości zadania. Cechuje nas jeszcze kampanijność — to znaczy nieumiejętność rozłożenia zadań równomiernie na przestrzeni całego roku. Brak jest należytego powiązania poszczególnych ogniw tak w Centralnym Zarządzie jak i w zakładach pracy. Ten właśnie brak powiązania był przyczyną niesystematycznego wzrostu pro-

dukcji w poszczególnych miesiącach i kwartałach. Przytoczmy kilka faktów.

W ZPB im. Okrzei nie można było uruchomić zaplanowanych 160 krosien, ponieważ nie przewidziano w swoim czasie konieczności zwiększenia dopływu energii. W ZPB im. Armii Ludowej nie wybudowano na czas przedziału odpadkowej, ponieważ zakłady nie dostarczyły materiałów do opracowania dokumentacji technicznej przez Biuro Projektowania Zakładów Włókienniczych. Przyczyna tkwi w tym, że dyrektorzy naczelni zakładów nie interesowali się sprawami inwestycyjnymi. W samym CZPB nie przeprowadzano analizy przyczyn tzw. „poślizgów”, czyli faktów opóźnionej oddawania do produkcji parku maszynowego. Zakłady zaś nie walczyły o planowe ułożenie maszyn, nie były się o planową wydajność.

Z czego to wynikało i kto ponosił odpowiedzialność za ten stan rzeczy?

Przed wszystkim, i to jest najważniejsze — pozostawiało dużo do życzenia planowanie. Zakłady pracy układały plan na następny kwartał opierając się na współczynniku te-

chnicznym wydajności, uzyskanym w ubiegłym okresie. A przecież zdarzało się, że na skutek zmiany asortymentu, czy innych przyczyn, nie o siłano w minionym kwartale zaplanowanej wydajności. W ten sposób powstawały plany zaniżone, w ten sposób zakłady starały się przekonać Centralny Zarząd o swoich trudnościach. Plan ten z braku gruntownej analizy w Centralnym Zarządzie był zatwierdzany i obowiązujący.

Nie więc dziwnego, że idąc po linii najmniejszego oporu, zakłady nie szukały przyczyn zaniżonej wydajności, nie kontrolowały swego parku maszynowego, nie zwracały uwagi na przestrzeganie przepisów technologicznych w tkalniach, na właściwe krochmalenie osnow, stawianie zgrzeblarek, odpowiedni dobór mieszanek na właściwą pracę ciągarek, wrzecion i maszyn obrabekowych. Nie zwracano uwagi na personel techniczny, nie wykonujący swych norm. Skutkiem tego tkacz czekał na osnowę, na reperację krosna, przadka na niedopięt, majster na kapitalny remont maszyny, a rezultat tego — zaniżona wydajność, niższy zarobek robotnika, niewykonanie planu państwowego, planu, który jest ustawą.

A więc główną odpowiedzialność za nieosiągnięcie dostatecznej wydajności ponosi personel techniczny.

Trzeba stwierdzić, że mało pracowaliśmy nad tym, aby podnieść poziom zawodowy majstrów, żeby wznieść ich udział w walce o plan.

Zakłady, które zrozumiały swe zadania, które pierwsze zrealizowały plan roczny — to ZPB im. Armii Ludowej. Obserwując pracę tych zakładów widzimy podnoszącą się z miesiąca na miesiąc wydajność we wszystkich działach produkcji.

Centralny Zarząd Przemysłu Bawełnianego widząc słabe wyniki na odcinku wydajności, dopiero w sierpniu bieżącego roku za-

inicjował generalne podwyższenie obrotów krosien i maszyn przędzalniczych. Zadanie, jakie postawiono przed zakładami, nie było łatwe, zwłaszcza w tych fabrykach, gdzie brygady remontowe szły po linii „łatwizny”, nie szukając sposobów podniesienia wydajności. Inicjatywa, która podjęła załoga ZPB im. Szymańskiego, jest dalszym krokiem na drodze do osiągnięcia 100 procentowej wydajności. Inicjatywa ta, rozwijająca się szeroko w naszym przemyśle, przyczyniła się do wzmocnienia szkolenia zawodowego, do podniesienia odpowiedzialności majstrów.

Powazne zadania stoją w tym względzie przed kierownictwami zakładów, organizacjami partyjnymi i związkowymi. Winny one wraz z całą załogą wyszukiwać ukryte rezerwy, istniejące w zakładach, analizować dokładnie wykonywanie planów, szybko wykrywać błędy i usuwać wszystko, co hamuje osiągnięcie zaplanowanej wydajności pracy.

W chwili obecnej następuje pożyteczna zmiana stylu pracy Centralnego Zarządu szczególnie na odcinku odbioru planów. Dziś odbiór ten następuje przy udziale wszystkich komórek Centralnego Zarządu. Pod czas dyskusji z przedstawicielami zakładów, omawia się dokładnie przyczyny niedociągnięć, wykazuje istniejące rezerwy. W ten sposób przedyskutowane i opracowane wspólnie plany będą mobilizować całą załogę, będą planami, które kładą obowiązek i odpowiedzialność na kierownictwie naszych zakładów, będą planami, gwarantującymi przedterminowe wykonanie Planu 6-letniego.

Jeszcze w bieżącym roku przemysł bawelniany mobilizuje wszystkie załogi, wyszukuje rezerwy, szuka je na zagrożone odcinki produkcji, aby z honorem wykonać roczny plan. Zakłady, które już wykonały swoje zadania spieszyć winny z pomocą tym, które nie wykonują swych planów państwowych. W drugi rok Sześcioletni przemysł bawelniany wkroczyć musi z bilansem po myślnie zrealizowanych zadaniach na pierwszy rok Planu 6-letniego.

Wszystkie nasze siły na front walki o wykonanie planów!

Alojzy Jóźwiak
Naczelny dyrektor CZPB

Drukarnia — „wąskim gardłem” w ZPB im. Dzierżyńskiego

W zakładzie włókienniczym drukarnia stanowi jedną z końcowych faz produkcji, dlatego w dużej mierze od niej zależy, czy tkaniny zostaną na czas dostarczone składalni i powedrują w terminie do magazynów.

Jednak w naszej drukarni nie wszystko jest w porządku. Np. zaprawiaczka pracuje na dwie zmiany, ale mimo to nie może nadążyć

z wyrobieniem dla wszystkich maszyn odpowiedniej ilości tkanin. Projektuje się uruchomienie drugiej zaprawiaczki, ale idzie to zółwim krokiem. A produkcja tymczasem na tym cierpi. Toteż maszyny drukarskie często stoją, gdyż nie mają, co robić.

Barbara Kielbikówna
ZPB im. Dzierżyńskiego

ZPB IM. BYTOMSKIEJ KOŃCZĄ ROCZNY PLAN

Głuchy łoskot krosien dobiega z tkalni. Kobiety, spieszące do pracy na popołudniową zmianę, z zacięciem rzucają okiem na tablicę, umieszczoną na podwórzu. Dziś jest nowe obciążenie pięciogodzinne. Na tablicach widnieją nazwiska przodujących robotników, którzy w tym czasie uzyskali najwyższe przekroczenie baz.

— O, patrzcie, Gałczyńska znów na pierwszym miejscu, wykonała 107 proc. bazy — odzywa się któraś z tkaczek.

Z jarzeniowych lamp w tkalni płyną potoki światła. Młoda tkaczka przechodzi między szpalerem swych 28 krosien, przyglądając się uważnie, czy wszystkie szpulki w aparatach automatycznych leżą na właściwych miejscach. Raz po raz zatrzymuje się przy krosnie, wydcignie czołenko, odszuka wałek i szybkim ruchem uruchamia krosno, to znów wiąże nitkę w osnowie, czy podniesie pustą cewkę z podłogi. To ZMP-ówka Aniela Gałczyńska, pracująca w tkalni dopiero od dwóch lat, dziś już przodująca tkaczka, wzorowa pracownica.

Wszystko to przyswajała sobie szybko, toteż jej wykonanie baz zaczęło wzrastać i wkrótce doszło do tak upragnionych 100 procent.

A dziś? Dziś Aniela Gałczyńska znacznie przekracza owe 100 proc. Mało kto jej dorówna w sprawności i staranności, z jaką obsługuje swoje krosno.

Właśnie w tej chwili podeszła do krosna, na którym została utkana duża sztuka towaru. Przecięła tkaninę pośrodku wałka, nacisnęła sprężynę i szybkim ruchem wyjęła wałek z towarem. Pozostające końce tkaniny na krosnie zawinęła ręcznie na wałek, aby tworzyć nowe metry, aby jak najprędzej wykonać plan, przyczynić się do wzmocnienia dobrobytu i utrwalenia pokoju.

Majster ob. Bolesław Cytryniak, stojący w pobliżu przy krosnie, tłumaczy jednej z tkaczek, iż członek nie należy wyjmować od strony widelca, gdyż ten może łatwo ulec skrzywieniu, a z tego wynikają błędy, np. rzadkie paski.

Wprowadziła partia majstra Cytry-

maczy, dlaczego powstały błędy i kto temu winien. Tak, ona nie wyrobi już sztuki z brakami, dosyć już najałda się wstydu, gdy się to jej kiedyś zdarzyło.

W sekretariacie partyjnym tow. Sierankowskiej, sekretarz organizacji podstawowej, do niedawna robotnica ZPB im. 1 Maja, przegląda sprawozdanie z wczorajszego wykonania przez załogę dziennej zmiany. W pewnej chwili mocno się zastanawia. Okazuje się, że na jednym z odcinków produkcji wcale nie jest dobrze. Trzeba natychmiast skontrolować, co tam się stało — mówi do siebie — a tych majstrów, którzy wczoraj nie wykonali planów, trzeba poprosić na dzisiejszą egzekutywę.

Tow. Sierankowska przyniosła z Czerwonego Widziewa bojowość w walce o wykonanie planów, która udzieli się kierownictwu i całej załodze.

Codzienna ścisła kontrola pracy tkaczek i majstrów — opowiada kierownik tkalni, tow. Żóraw — sprawiła, że w ZPB im. Bytomskiej nie ma prawie wcale tkaczek, nie wykonujących swych baz. Ot, np. w październiku wszystkie tkaczki wypełniły plany miesięczne, a w listopadzie tylko jedna nie wywiązała się ze swych zadań. Jest to zasługa całej załogi, która rozumiała, że wykonanie planu, że realizacja zadań pierwszego roku Planu 6-letniego, to zwiększone zarobki, to wzrost dobrobytu mas pracujących, to wzmocnienie walki o pokój. Nie mała jest w tym zasługa organizacji partyjnej, która stale mobilizuje do walki na tym odcinku. Kierownictwo w walce o realizację planów również nie pozostaje w tyle. Dyrektora naczelnego, tow. Nowaka, można zastać na sali produkcyjnej o każdej porze dnia.

Tak więc wspólnym wysiłkiem wszystkich urzeczywistnia się roczny plan produkcyjny ZPB im. Bytomskiej. Już wkrótce załoga zamelduje Łodzi o wykonaniu tegorocznych zadań. Zwycięstwo jest bliskie.

M. Szumska.

Do czytelników PRASY RADZIECKIEJ

Biuro Zagraniczne P.P.K. „RUCH” w Warszawie, Plac 3 Krzyży Nr. 16, podaje do wiadomości, że zostało zakończona przyjmowanie zamówień na dzienniki i czasopisma radzieckie na I kwartał 1951 r.

Jednocześnie zawiadamiamy, że w dalszym ciągu wszystkie placówki P.P.K. „RUCH”, Agencje i Urzędy Pocztowe. Oddziały Międzynarodowego Klubu Prasy i Książki oraz księgarnie „Domu Książki” przyjmują zgłoszenia na prenumeratę czasopism radzieckich na II i dalsze kwartały 1951 roku.

1090

Prof. A. Oparin

Pozdrowienia dla polskich naukowców

Niedawno powróciłem z Warszawy, gdzie brałem udział w obradach II Światowego Kongresu Obronców Pokoju. Uważam za rzecz godną podkreślenia, że Kongres odbył się właśnie w Warszawie, w stolicy Polski Ludowej. Warszawa jest bowiem z jednej strony żywym świadectwem wszystkich okropności, jakie misie wojna, spokojnym miastem, z drugiej zaś — jest ona symbolem odrodzenia, symbolem pokojowej pracy, twórczej pracy, której wykonanie chcą unie-możliwić podżegacze wojenni.

Podczas obrad Kongresu najbardziej uderzyła mnie jednorodność wszystkich jego uczestników, reprezentujących ponad 80 krajów świata. Tych dwa tysiące osób różnych ras i narodowości, rozmaitych zawodów, poglądów politycznych i przekonań religijnych, łączył jeden wspólny cel — dążenie do pokoju. Jednorodność ta jest — moim zdaniem — najlepszą gwarancją pokoju, bowiem dwa tysiące delegatów na Kongres reprezentowało niemal połowę ogólnej liczby mieszkańców globu ziemskiego.

Delegaci na Kongres, zwłaszcza zaś delegaci z oceanu, którzy w swoich krajach nigdy nie widzieli ruin i zgłiszcz wojennych, przekonali się naocznie, jakie ciężkie rany zadała Polsce ostatnia wojna. Żadne opisy i opowiadania, żadne artykuły, ani nawet film, nie mogą dać wyobrażenia jak wygląda np. getto warszawskie, a raczej to miejsce, gdzie było niedgdy getto. Ruiny Warszawy wywarły wrażenie nawet na nas, delegatach radzieckich, którzyśmy widzieli ruiny Stalingradu, Sewastopola i Odessy.

Ale my, delegaci radzieccy, nie patrzyliśmy na ruiny... Podziwialiśmy entuzjazm ludzi, którzy postanowili wybudować w krótkim okresie nowe miasto, jeszcze piękniejsze od dawnej stolicy Polski.

Z takim zapałem mogą pracować jedynie ludzie pewni swych sił, spokojni o przyszłość. Czerpią oni tę ufnosć z przyjaźni z wielkim Związkiem Radzieckim, z narodami innych krajów demokracji ludowej, z setkami milionów bojowników pokoju na całym świecie.

Ogromnie cieszył nas fakt, że budowniczości Polski — mam na myśli nie tylko murarzy stawiających domy, lecz wszystkich polskich ludzi pracy, budujących nowe, socjalistyczne państwo — korzystają w swej pracy z doświadczeń i metod przodowników radzieckich.

Naród polski żyje ideą pokoju; zachowanie pokoju jest najwyższą niechęcią dla niego sprawą. Dążenie do pokoju znajdowało wyraz dosłownie we wszystkim — i w serdecznym, przyjacielskim przyjęciu, jakie gotowała delegatom ludność całej Polski i w doskonałej organizacji Kongresu i w licznych, samorządnych manifestacjach w pobliżu gmachu, gdzie toczyły się obrady, i w potężnej manifestacji na Placu Zwycięstwa.

W Polsce byłem po raz pierwszy. Jadąc do Warszawy cieszyłem się na myśl o osobistym zetknięciu się z uczonymi polskimi. Pierwsze moje spotkanie z uczonymi odbyło się na Kongresie, gdzie wśród delegatów polskich zasiadał m. in. wybitny fizyk prof. Infeld oraz dyr. Łódzkiego Instytutu Biologicznego, prof. Dembowsk.

W czasie bytności w Warszawie zwiedziłem Uniwersytet Warszawski oraz Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego, gdzie miałem możliwość zapoznania się z wybitnymi uczonymi polskimi oraz z ich pracami z dziedziny zoologii, chemii, fizjologii roślin, gleboznawstwa i agrochemii.

Wobec liczego audytorium, składającego się z profesorów i pracowników naukowych SGGW i Uniwersytetu, wygłosiłem odczyt na temat działania fermentów w żywej komórce. Odczyt ten wzbudził duże zainteresowanie i wywołał mnóstwo pytań.

Jestem pewien, że nasze przyjacielskie stosunki będą się nadal rozwijały i krzepły. Przesyłam serdeczne pozdrowienia wszystkim polskim przyjacielom oraz najlepsze życzenia owocnej pracy uczonym Warszawskiego Uniwersytetu i SGGW.

Młodzieżowe brygady pokoju

Nie na próżno Lucyna Maciejewska wezwwała młodzież robotniczą do „Zaciągu Pokoju”, do wzmocnienia sił w walce o pokój.

Oto w ZPB im. Marchlewskiego, wśród młodzieży ZMP-owskiej, narodziła się nowa forma walki o pokój. Młodzi tkaczki i tkaczkę, zebrały się one na krótkiej naradzie, postanowili:

— Utworzymy brygady produkcyjne, które będą walczyć o wysoką jakość produkcji. Będą to nasze brygady pokoju. Nadamy im imiona sławnych bohaterów o pokój.

Myśl była piękna. Rychoło wcieliło ją w życie. Przodownica pracy, ZMP-ówka, Wiesława Brzezińska, zakrzętała się zżawo wokół swych krosien. Rozmówiła się z koleżankami. Zgłosiły się od razu — Irka Gidz-gier, Łódzia Bieńkowska i Banasia-kówna. Pierwsza brygada pokoju przyjęła zaszczytne miano prof. Joliot - Curie.

Następnego dnia młode tkaczki stawily się rano do pracy. Nowa brygada otrzymała do obsługi nowe krosno. Obejrzały warsztaty, przygotowały wszystko, aby potem nie było „niespodzianek” w produkcji. Robota ruszyła z miejsca. Brygada pracuje dobrze i wydajnie. Wiesława Brzezińska ma przecież wprawę w kierowaniu zespołem. „Stara” to już doświadczeniem przodowniczka, wyrabiająca 116 proc. bazy. Nazwisko jej już nieraz widniało na szpalach gazetki „Byskawicy”, jaka co dzień ukazuje się w tkalni.

Wśród młodzieży ZPB im. Marchlewskiego panuje ogromne poruszenie. Brygada im. Joliot - Curie nie będzie przecież ostatnią. Apel

Szkolenie partyjne w MZK

Piękna świetlica MZK, należąca do urzędniczej i pomyslowo udekorowana, stwarza odpowiednią atmosferę na wykładach i sprzyja warunkom szkolenia na wykładach. Na kursie szkolenia II stopnia, spośród 21 uczestników, obecnych było 19.

Wykładowca, tow. Strużczak, mówi właśnie o imperializmie. Prelegent wypowiada się interesująco i w sposób prosty, łatwo zrozumiały dla słuchaczy. Znajduje to wyraz w toku dyskusji, w której uczestnicy liczna grupa towarzyszy. Po wykładach i dyskusji nastąpiła 10-minutowa prasa-ówka.

Punktualność, dobrze prowadzona lekcja i właściwie pojęta dyscyplina sprawia, że szkolenie partyjne w Miejskich Zakładach Komunikacyjnych dobrze spełnia swe zadanie i winno być przykładem dla innych.

B. Łukaszewicz

zucony przez nią, znajduje od-dźwięk w macierzystym zakładzie i wszędzie, gdzie tylko młodzież walczy o produkcję, o pokój.

Z każdym miesiącem wzrasta świadomość młodych realizatorów planów produkcyjnych, że właśnie oni, młoda, twórcza kadra, powinni skorzystać z doświadczeń i metod przodowników radzieckich, skuteczniejszych form

pracy i szeroko je propagować. Właśnie oni winni stać na pierwszej linii walki o plan.

Wczoraj w ZPB im. Barlickiego powstała młodzieżowa brygada pokoju, pracująca na samoprzężalnicach. Brygada nosi imię wielkiego bojownika o wolność Ilija Erenburga.

Tkaczki — Wiesława Brzezińska i Leokadia Bieńkowska — członkinie pokojowej brygady produkcyjnej im. Joliot - Curie w ZPB im. Marchlewskiego.

Pomoc dla tkaczy w ZPB im. Okrzei

Aktyw partyjny i związkowy ZPB im. St. Okrzei, rozpatrując wezwanie pracownic ZPB im. Szymańskiego do wykonywania przez całą załogę baz w 100 proc., rozważył wszystkie swoje możliwości w tej dziedzinie. Między innymi postanowiono wykorzystać przy pracy wszystkich pracowników, którzy kiedykolwiek byli zatrudnieni w tkalni, a obecnie zajęci są na innych stanowiskach. Mają oni roz-tęczyć indywidualną opiekę i udzielić bezinteresownej pomocy tkaczom, nie wyrabiającym swych baz.

Ochotniczo zgłosiło się 25 osób, do niedawna jeszcze pracujących jako tkaczki, a następnie wysuniętych na różne stanowiska, od przegladacza za-czawszy, a na dyrektorskie skończywszy.

Specjalnie wyłoniona komisja ko-ordynacyjno - kontrolna przydzieliła pod opiekę każdemu zgłaszającemu się od dwu do pięciu tkaczek, dotych-czas z różnych przyczyn nie wyko-

M. Jeziorny
ZPB im. St. Okrzei

Robotnicy ZPB im. W. Bytomskiej oglądają co dzień z ciekawością wyniki współzawodnictwa.

Ale nie zawsze osiągała ona tak dobre wyniki. Bywało, i to jeszcze nie tak dawno, że nie wyrabiała swych baz. Największym jej pragnieniem było wówczas zostać przodownicą pracy i stać się wzorem dla innych. Pragnienie to spotało się z trudnością w okresie realizacji zadań pierwszego roku Planu 6-letniego. Postanowiła sobie, że musi przełamać trudności, że za wszelką cenę musi nauczyć się właściwych metod pracy.

Zaczęła obserwować, jak też pracują przodownice, celując tkaczki. Już w krótkim czasie wiedziała, że w razie zepsucia się krosna, należy natychmiast zawiadomić o tym majstra, gdyż w ten sposób nie dopuszcza się do długich postojów. Dalej, iż trzeba często oglądać czołenko i sprawdzić, czy mają dość ostre zębki i czy są dostatecznie gładkie, aby nie rwały się nici. Wiedziała wreszcie, że osnowy należy utrzymywać w porządku nie krzyżując ich, a wtedy można uniknąć powstawania zwi-

Kronika Tomaszowa

WAŻNIEJSZE TELEFONY

4 — Dworzec Kolejowy
47 — Milicja Obywatelska
51 — Straż Pożarna
305 — Straż Pożarna (dzwoń tylko w wypadku pożaru)
333 — Pogotowie PCK

ADRES REDAKCJI:

Plac Kościuszki 23, tel. 290
Redakcja przyjmuje interesantów od godz. 16.

ADRES ADMINISTRACJI:

Rozdzielnia Dzienników „Ruch”
Plac Kościuszki 16 tel. 250

Jutro odprawa korespondentów

Jutro o godzinie 17 w lokalu Miejskiego Komitetu PZPR odbędzie się ogólnomiędzianowska odprawa korespondentów „Głosu Tomaszowskiego” i komitetów redakcyjnych gazetek ściennych fabrycznych i zakładowych.

Na odprawę proszeni są również korespondenci fabryczni i zakładowi „Sztandaru Młodych”.

Nowy etap pracy

Ligi Przyjaciół Zolnierza

Ostatnio odbyła się I Główna Konferencja Ligi Przyjaciół Zolnierza. Konferencję w obecności przedstawicieli zarządu wojewódzkiego LPZ, organizacji politycznych i społecznych oraz aktywów LPZ-owskiego otworzył ob. Misiołek. W prezydium zasiadli: przewodniczący zarządu wojewódzkiego LPZ — ob. Burzyński, przedstawiciel KM PZPR — tow. Dziubałowski, przedstawiciel Związku Bojowników o Wolność i Demokrację — tow. Ogórek oraz przewodniczący pracy: Stefania Rezier, Dyonizy Kołodziejczyk i Stanisław Księżak.

Referat, informujący o nowych zadaniach i o znaczeniu LPZ — wygłosił ob. Burzyński.

Po referacie złożone zostało sprawozdanie z dotychczasowej działalności tomaszowskiego oddziału Ligi, którą ostatnio charakteryzuje sprawnie prowadzona akcja wyborcza w poszczególnych ogniwach. W dalszych pracach nacisk położony będzie na ogarnięcie swym zasięgiem szkół, gdyż dotychczas oddział posiadał jedynie 4 koła szkolne.

Tomaszowskie Zakłady Przemysłu Wełnianego

wykonały przed terminem roczny plan produkcji

Z dumą witał proletariatusz miasta drugą rocznicę zjednoczenia ruchu robotniczego — dzień 15 grudnia. W tym dniu wszystkie nasze zakłady przemysłowe mogły meldować, iż większość rocznych planów produkcyjnych została zrealizowana.

Zakończyły w pełni swój plan Zakłady im. Nowotki. Zakończyły go Mazowieckie Zakłady, w których w chwili obecnej tkalinia wyrabia ostatnie metry. Fabryka Filców, Fabryka Dywanów, Fabryka Pasów — one również złożyły już meldunki o zakończonych planach. Ilościowo zakończyły plan Zakłady Włókien Sztucznych we włóknach ciętych, a wartościowo — w jedwabiu i arteksie. Dnia 13 grudnia — zameldowały o zakończeniu planu ilościowego i wartościowego oraz planu tkanin eksportowych — Tomaszowskie Zakłady Przemysłu Wełnianego.

Dnia 13 grudnia o godz. 8.55 nasz trzeci zakład przemysłu wełnianego wykonał plan. Wykonała go na dwa dni przed przyjętym w licznych zobowiązaniach terminem, a na 18 dni przed końcem roku. Od kilku dni — wykończonych Tomaszowskich Zakładów daje

produkcję ponad plan. Daje nowe tysiące złotych, nowe tysiące metrów, które planem nie były przewidziane, które będzie można zapisać na rachunek drugiego roku 6-letniego Planu.

W końcu września, a więc na 3 miesiące przed terminem — zakończyła roczny plan produkcyjny przedsiębiorstwa Tomaszowskich Zakładów, jako pierwsza na naszym terenie. Po południu 7 grudnia zameldowała o zakończeniu swego planu załoga tkalinia. W tydzień później — plan zakładowy całkowicie został wykonany. Załoga wykończyła — rozpoczęła również drugi rok Planu 6-letniego.

Czemu zawdzięcza się ten sukces? Zawdzięcza go trzeba dzielnej, ofiarnej załodze, która kierowana właściwie przez organizację partijną, przez organizację związkową, posiadającą odpowiedzialne kierownictwo — zdolna jest do uzyskiwania sukcesów. W Tomaszowskich Zakładach cała tkalinia — to współzawodniczące z sobą zespoły jakościowe. Właśnie tu zrodziła się inicjatywa obsługi czterech krosien, która mimo pierwszych potknięć zdążyła egzamin i „Tomaszowskie” są jedynym na naszym

terenie zakładem, gdzie pracują „czwórki”.

W chwili obecnej bez żadnej przesady można powiedzieć, iż klasa robotnicza naszego miasta zdała pięknie swój trudny egzamin.

I tak jak tomaszowski robotnik zakończył plan roku 1950 — tak samo przed terminem, tak samo z nadwyżką — realizować będzie plan w następnych latach.

Młodzież w pierwszych szeregach realizatorów Planu 6-letniego

W świetlicy Mazowieckich Zakładów Przemysłu Wełnianego odbyła się masówka, która zgromadziła młodzież pracującą tego zakładu. Celem masówki było złożenie sprawozdania z robotniczej narady młodzieżowej, która odbyła się ostatnio w Warszawie i narady branżowej, odbytej ostatnio w Łodzi.

Do licznie zebranej młodzieży przemówił przewodniczący zarządu zakładowego ZMP — tow. Stawicki, omawiając udział młodzieży Mazowieckich Zakładów, w walce o plany produkcyjne i w walce o pokój oraz analizując realizację uchwał Rady Naczelnej ZMP w pracy ZMP-owskiej organizacji fabrycznej.

Następnie sprawozdanie z odbytych narad młodzieży robotniczej złożyła tow. Głowacka, po czym przemawiali: dyrektor naczelny zakładu — tow. Cieślarczyk, przewodniczący rady zakładowej — tow. Gawrzyński i przedstawiciel organizacji partyjnej — tow. Sikora.

Mówcy podkreślając dotychczasowe osiągnięcia i sukcesy młodzieży zakładu, podkreślali konieczność ofiarnej pracy, przyrzekając równocześnie jak najdalej idącą pomoc i opiekę na każdym odcinku.

W czasie zebrania złożyło prośby o przyjęcie w szeregi Związku Młodzieży Polskiej troje dziewcząt: Helena Adamska, Teodozja Kot i Anna Grodecka. Jest to ich odpowiedź na apel kł. Maciejewskiej. Dziewczęta przyrzekły stać się aktywnymi członkami organizacji.

Na masówce podjęto szereg innych ważnych postanowień, jakimi młodzież postanowiła przyjąć uchwały warszawskiej narady aktywów robotniczych.

Jadwiga Gąszcz zobowiązała się podnieść dotychczasową wydajność o 2 procent.

Śladem naszych artykułów

Zarząd Nieruchomości wyjaśnia

W związku z artykułem z dnia 10 grudnia br. pt. „W Tomaszowie brak mieszkań” otrzymaliśmy z Zarządu Nieruchomości przy Prezydium MRN wyjaśnienie, które potwierdza nasze zarzuty i stwierdza, iż rzeczywiście Zarząd Nieruchomości zgłosił wniosek o remont kapitałowy nieruchomości przy ul. Bóchniejskiej 1, lecz wniosek został odrzucony przez czynnik nadzór, gdyż obiekt ten kwalifikuje się do przebudowy, a nie do remontu kapitałowego.

Wyjaśnienie stwierdza dalej, iż nieruchomości jest w trakcie reprivatyzacji, a właściciele wymienionej posesji przystąpią do remontu kapitałowego we własnym zakresie.

W związku z artykułem z dnia 10 grudnia br. pt. „W Tomaszowie brak mieszkań” otrzymaliśmy z Zarządu Nieruchomości przy Prezydium MRN wyjaśnienie, które potwierdza nasze zarzuty i stwierdza, iż rzeczywiście Zarząd Nieruchomości zgłosił wniosek o remont kapitałowy nieruchomości przy ul. Bóchniejskiej 1, lecz wniosek został odrzucony przez czynnik nadzór, gdyż obiekt ten kwalifikuje się do przebudowy, a nie do remontu kapitałowego.

Wyjaśnienie stwierdza dalej, iż nieruchomości jest w trakcie reprivatyzacji, a właściciele wymienionej posesji przystąpią do remontu kapitałowego we własnym zakresie.

Jeszcze jeden sklep MHD

Dnia 15 grudnia Miejski Handlowy Detaliczny uruchomił jeszcze jeden sklep (22 — według kolejności) przy ul. Jerozolimskiej 2. Nowo otwarty sklep bogato zaopatrzony jest w ciastka, słodycze i wina i z całą pewnością w okresie przedświątecznym będzie się cieszył powodzeniem.

Ze sportu

Ożywiona działalność SKS „Start”

SKS „Start” przy Państwowej Szkole Ogólnokształcącej jest jednym z najstarszych szkolnych klubów na terenie naszego miasta. Praca klubu może być wzorem dla innych klubów szkolnych i kół sportowych Tomaszowa. W okresie od września do grudnia SKS zorganizował wewnętrzny turniej piłki koszykowej, brał żywy udział w przeprowadzaniu prób na terenie szkoły na odznakę SPO i BSPO. Zorganizował 2 spotkania z SKS przy Liceum Handlowym w siatkówce i tenisie stołowym.

Obok organizowania imprez sportowych nie zaniedbano również sprawy szkolenia ideologicznego. W związku ze Świątami Kongresu Pokoju, SKS zorganizował masówkę, na której omówiono znaczenie wychowania fizycznego w walce o pokój i wkład sportowców do tej walki. Sekcje i poszczególne członkowie klubu podjęli zobowiązania: podniesienia swego wyrobienia ideologicznego, podniesienia poziomu nauki, poprawienia wyników sportowych.

„Start” nawiązał także kontakt ze szkolnym klubem sportowym

przy Szkole Ogólnokształcącej w Piotrkowie, z którym pierwsze towarzyskie spotkania w piłce siatkowej, koszykowej i tenisie stołowym rozegrane zostaną w dniu dzisiejszym w Piotrkowie.

„Ogniwo” zwycięża

W odbytym w tych dniach towarzyskim spotkaniu drużyn tenisa stołowego koła sportowego „Ogniwo” i koła przy Tomaszowskiej Fabryce Dywanów i Chodników zwycięstwo odniosła drużyna „Ogniwa” w stosunku 7:2.

Dla zwycięzców punkty zdobyli: Musiał — 3, Szatanowski — 2 i R. Błoński — 2. Dla pokonanych punkty zdobył Wojna. Jest to drugie zwycięstwo „Ogniwa” nad drużyną Fabryki Dywanów.

Idziemy na mecz

Dzisiaj o godz. 11 w sali Straży Pożarnej spotkają się w towarzyskim meczu drużyny piściarskie miejscowego „Włókniarza” i „Spójni” (dawny „Związkowiec”).

Pełna życia i wery, dzielna przewodnicząca Rady Gminnej, Natalia Kowalska (ludowa artystka ZSRR, laureat Nagrody im. J. Stalina — Natalia Uziw)

Znakomici artyści Kijowskiego Teatru im. Iwana Franki są po raz pierwszy gośćmi naszego miasta, lecz nie jest nam nieznana twórczość światowego dramaturga radzieckiego którego nazwisko jest ściśle związane z działalnością ukraińskiego zespołu teatralnego. Mowa tu o Aleksandrze Korniejczuku. Jego sztuki odzwierciedlają najistotniejsze problemy powojennego życia górników Donbasu — pt. „Makar Dubrawa” wystrawił przez długi czas z wielkim powodzeniem nasz młody, łódzki Teatr Nowy.

Pamiętamy dobrze piękna, pełną życia scenę, kiedy to w ogródku, przy legującym do koniu Dnubrawy zjawia się wspaniała, zamaszysta kolchozniczka — ciotka Warwara. Otóż nowa sztuka Korniejczuka — „Kalinowy gaj”, którą oglądaliśmy 15 bm. w doskonałym wykonaniu naszych drogiego ukraińskiego gości — przenosi

nas właśnie do stron rodzinnych cioci Warwary — do współczesnej kolchozowej wsi ukraińskiej. Wiesz jest jedna z wielu — ciekawość jej do przodujących kolchozów, których przewodniczącymi są słynni stachanowcy rolnictwa radzieckiego: Dubkowicki, czy Pośmitny — a przede „Kalinowy gaj” wzbudza w nas podziw, pełen odrośnięty, zadość. No, bo tylko komuś: „zwyczaj” chłopka udzieli

staje jednak, niestety, od nurtu nowego, wspaniałego życia przemierzającego „Kalinowy gaj” — Iwan Pietrowicz Romanuk.

Czy Romanuk jest człowiekiem małostkowym, który przypadkiem trafił na odpowiedź — stanowisko? Nie. Nie może być przypadkiem, iż przewodniczący kolchozów od blisko 20 lat. W ciągu tak długiego okresu czasu pozostaje niewątpliwie du

Wspomnieliśmy już wyżej o tym, że „Kalinowy gaj” obrazuje wspaniały proces upowszechniania kultury, ogarniającej nie tylko radzieckie miasta, ale i najbardziej odległe osady czy wieś.

Przykład Romanuka wskazuje na głęboką humanitarną radziecką system wychowania. Przewodniczący „Kalinowego gaju” popełnił poważne błędy, wyrządził szkodę swe-

przedstawione zagadnienie przyjaźni, miłości i głębokiej moralności budowniczych komunizmu, które uczą i wychowują — czyni to autor w sposób, który publiczność wzrusza i bawi. Sztuka Korniejczuka jest pełna humoru, rozśmieszająca i technicznie doskonała, optymistycznym nastrojem prawdziwej radzieckiej wsi kolchozowej.

O inscenizacji „Kalinowego gaju”

Teatr im. I. Franki

„Kalinowy gaj”

A. Korniejczuka

la cenny wskazówek artystycznych znanemu malarzowi radzieckiemu, rozprawił z nim o Riepinie; jej córka wspólnie z córką przewodniczącego kolchozu przeprowadzają analizę książki laureata Nagrody Stalinowskiej i laureat zauszony jest uznać całkowitą trafność tej „domoroślej” krytyki: młody, wiejski poeta stara się zdobyć względy ukochanej dziewczyny... czytając jej do białego rana wiersze, nie tylko swoje, ale Lermontowa, Lesi Ukrainki, wielkich poetów rosyjskich i ukraińskich.

Taki jest poziom kulturalny chłopstwa radzieckiego, takie rezultaty dała zwycięska, socjalistyczna przebudowa wsi. Lecz sukcesy, do których my dopiero zmierzamy, nie zadowala ją bynajmniej ludzi Związku Radzieckiego. Wielki Kraj Zwycięskiego Socjalizmu znajduje się już na nowym, wyższym etapie rozwoju: buduje komunizm. A warunkiem zbudowania komunizmu jest dalsze przekształcenie świadomości ludzkiej. Dotyczy to, oczywiście, i kolchozowników: ich świadomość musi stać się przeciw świadomością godną epoki komunizmu, świadomością komunistyczną. Rozumie to, dzielna, pełna niespożytej energii przewodnicząca Rady Wiejskiej — Natalia Kowalska, rozumie to bohaterki „matros” z okresu Wojny Narodowej z hitleryzmem — Karpo Witrowij, zdaje sobie z tego w pełni sprawę młodzi kolchoz — „Kalinowy gaj”.

Wasilina, Nadia, Olga, Oksana, Palaszka i Barbara — wiejskie komсомолки i komсомолы. Od-

że zasługi, aby dobrze zagospodarować swój kolchoz, aby podnieść dobrobyt kolchozników. Lecz przy wszystkich swoich zaletach waleczny saper, który czasu wojny dotarł ze zwycięską Armią Czerwoną do Berlina — zapominał o jednym: że czas nie stoi w miejscu, że świat się zmienia i rozwija. Młodzi zwłaszcza kolchozownicy „Kalinowego gaju” uczą się, zapoznają się z nowymi osiągnięciami nauki i techniki, obserwują małe agrobiologii radzieckiej, obserwują i planują, starają się zastosować w sobie doświadczenia przodujących kolchozów radzieckich, walczą o wprowadzenie nowych metod pracy, a Romanuk to wszystko lekceważy. „Dobrze jest, jak jest — zdaje się mówić — lepiej nie potrzebuję”. I trwał w zafacowaniu — nie uczy się, nie rozwija, nie czyta zaleceń i instrukcji Partii, nie słucha głosów krytyki. Taką postawą wprowadza kolchoz w trudne położenie.

Wady Romanuka wypływają z braku dostatecznie głębokiego uświadomienia ideologicznego. Gdy jednak ogólnie zebrane partyjne kolchozu uprzytomni mu w pełni jego błędy — Iwan Pietrowicz zdobył się na akt głębokiej samokrytyki: pozostał kolchoz pod dobrą opieką Witrowija, a sam pojedzie zwalczać w sobie „stare” na kursie w Dubkowickiego.

Trudno w ramach jednego sprawozdania zamieścić te wszystkie istotne problemy, które porusza piękna i głęboka sztuka Korniejczuka.

mu kolchozowi, lecz Partia i społeczeństwo nie rezygnuje bynajmniej z człowieka, któremu „powinno się noga”, dlatego że błądził w nieświadomości. Romanuk otrzymuje pomoc, aby mógł zwalczyć w sobie wszystkie pozostałości tego, co w nim zafacowane i wsteczne, aby — jak sam powiada — potrafił się „spotykać z dyktando”.

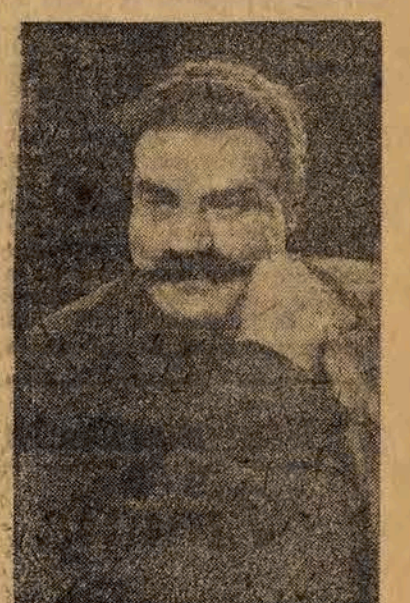
Jest w „Kalinowym gaju” poruszony również problem „łączności miasta ze wsią”. Inaczej ją jednak przedstawia autor, niż w „Makarze Dubrawie”. Tam kolchoz kontaktuje się z klasą robotniczą Donbasu, tu do kolchozu zjeżdżają przedstawiciele twórczej inteligencji radzieckiej. Nie jest to jednak żadne „chłopotniaństwo”, żadna fałszywa „ludowość”, spotykana nieraz w dramaturgii burżuazyjnej. Laureat Nagrody im. Stalina, słynny pisarz, Battura, o raz znany artysta malarz, Werba, to reprezentanci sztuki, która czerpie swe natchnienie z pełnego radości, opartego na twórczej pokojowej pracy życia ludzi radzieckich. Obaj tedy goszczą w „Kalinowym gaju” aby się zapoznać dokładnie z rzeczywistością kolchozową, aby na jej kanwie stworzyć prawdziwe dzieło o życiu i pracy wsi ukraińskiej; aby uchwycić „na gorąco” głębokie przemiany, zachodzące w społeczeństwie, przechodzącym od socjalizmu do komunizmu.

Podając widzowi szereg problemów (obok wyżej wymienionych: pięknie

należałoby właściwie napisać odczytne sprawozdanie. Niesłychana troska o wydobycie całej prawdy ideologicznej i artystycznej, o jak najwierniejsze odwzorowanie kolorysty i nastroju wsi kolchozowej, o jak najpełniejsze oddanie życia i pracy jej mieszkańców — świeci triumfem w przedstawieniu, którego entuzjastycznymi uczestnikami byliśmy w miniony piątek.

Na najwyższe słowa uznania zasługuje reżyseria laureata Nagrody Stalinowskiej, dyr. Ignacego Jarv, podziw wzbudza oprawa scenograficzna A. Pietryckiego, słowna, a artystyczna. Znakomitych artystów bratniego narodu ukraińskiego najlepiej oceniła sama publiczność, mówiąc w czasie antraktałów: „Oni nie grają. To są prawdziwi ludzie, żywcem przeniesieni na scenę z rzeczywistej wsi kolchozowej”.

Nic dziwnego. Jeśli bowiem sięgnąć do listy zespołu teatru im. Franki, przy nazwiskach większości artystów znajdziemy zaszczytne tytuły: ludowy artysta ZSRR... zasłużona artystka Ukrainy i Uzbekistanu... laureat Nagrody Stalinowskiej... Artysty takiej rangi potrafiliby zagnać „Kalinowy gaj” w taki sposób, który bez reszty urzeczywistnia wszystkie intencje sztuki. Dotyczy to zarówno mistrzowskiej kreacji J. Szumskiego w roli Romanuka, jak i gry świetnej Natalii Uziw (Natalia Kowalska), doskonałego Karpo-Wi-

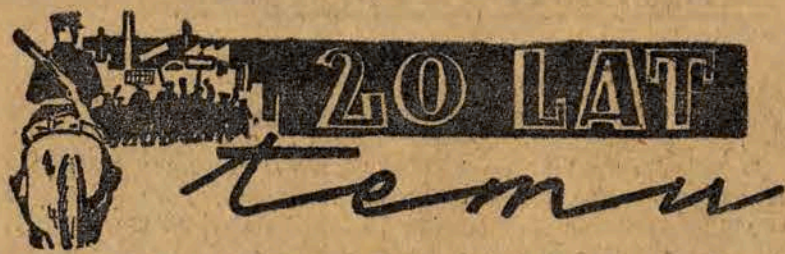
„Jeszcze wszyscy zobacz, kim jest saper, który zwycięsko wkroczył do Berlina — Iwan Pietrowicz Romanuk...” — mówi przewodniczący kolchozu „Kalinowy gaj” (ludowy artysta ZSRR, laureat Nagrody im. J. Stalina — J. Szumski)

trowia (W. Dobrowolski), jak i pełnego czaru Ponomarenki (malarz Werba), promieniającej wdziękiem Wasiliny (O. Kucenko), jak i groteskowej, komicznej Agi Szczuki (P. Niatko), śmiesznego wiejskiego poetę (A. Panasiejew), jak i wybornego Wakułenki (L. Markiewicz)...

„Kalinowy gaj” był nie tylko prawdziwą uczcą artystyczną dla łódzkiej publiczności. Inauguracyjne przedstawienie Teatru im. Franki przekształciło się w żywiołową, pełną manifestację na cześć przyjaźni polsko-radzieckiej i polsko-ukraińskiej w szczególności. Ambasadorzy kultury ukraińskiej zbliżyli dzięki swej produkcyjnej sztuce znajomość życia i pięknej ojczyzny do społeczeństwa robotniczej Łodzi.

Stefan Stefański.

Co pisało praso łódzkie w dniu 17 grudnia 1930 r.

„ROZRUCHY PRZEDŚWIAŁECZNE”

W związku z szalejącym kryzysem — pisał „Głos Poranny” — magistrat szeregu miast wstrzymał wypłatę wszelkich zasiłków dla bezrobotnych. Tak stało się w Tomaszowie, Konstancjowie, Pabianicach i w innych miastach.

W związku z powyższym codziennie w tych miastach dochodzi do rozruchów. Bezrobotni domagają się wypłaty zasiłku przed świętami, wnosząc antyrządowe okrzyki i bez przerwy szturmując gmachy magistratów.

W dniu wczorajszym burmistrzowie tych miast przyjechali do Łodzi, aby interweniować w województwie, w sprawie wypłaty zasiłków. Wojewoda Jaszczołt jednak rozłożył bezzadanie ręce, że nie da bo niema.

BRAK PIENIĘDZY NA CHOINKI

Sprzedawcy choinek narzekają — pisał „Głos Poranny” — że nikt nie kupuje choinek. Przygotowane zapasy leżą bezużytecznie. Konkurencję sprzedawcom robią bezrobotni, którzy przynoszą choinki do miasta nierzadko z bardzo dalekich okolic, aby tylko zarobić parę groszy.

PARADNE MUNDURY I GŁÓD

Gazety donoszą, że zarządzeniem Ministra Spraw Wojskowych wprowadzone zostaną w korpusie oficerskim paradne mundury — a miałyby być „kity”, „galonki”, „łanki” i „buliony”.

Gazety łódzkie zajęły wobec tego zarządzenia rozmaite postawy. Jedne piszą, że będzie to seria nowych obustunków dla przemysłu i może się wreszcie „ruszyć” w naszym zamarym przemyśle. Inne gazety domagają się obrócenia owych sum na doraźną zapomogę dla głodujących bezrobotnych. Podczas gdy w szkołach dzieci mdleją z głodu — nie można wydawać pieniędzy na podobne luksusy („Głos Poranny”).

FABRYKA POZNAŃSKIEGO ZAMKNIĘTA

W dniu wczorajszym na murach fabryki Poznańskiego przy ul. Ogrodowej ukazało się ogłoszenie dyrektora o zamknięciu fabryki z dniem 18 grudnia 1930 roku.

Przed gmachem dyrekcji poczęły się gromadzić tłumy robotników, domagających się wypłaty — jeszcze przed świętami wszystkich za legitymowanych.

Ze sportu

Musimy walczyć o podniesienie poziomu ideologicznego naszych działaczy sportowych i zawodników

Dwudniowe obrady III Plenum GKFF oceniając osiągnięcia naszego ruchu sportowego w roku 1930, wskazywały również na poważne braki w pracy ideowo-wychowawczej wśród naszych działaczy sportowych i wśród zawodników.

Podniesienie poziomu pracy ideowo-wychowawczej wśród naszych działaczy sportowych i w kadrach zawodniczych dokonamy przede wszystkim przez wychowywanie naszych sportowców w duchu głębokiej miłości do naszej ludowej ojczyzny i w duchu przyjaźni do ZSRR i krajów demokracji ludowej.

Wielką rolę ma tu do spełnienia nasz

aktyw społeczny, ale jeszcze większą rolę przypada tu w udziale kadry naszych działaczy sportowych.

By właściwie mogła ona wypełnić powierzone sobie zadania, winna mieć odpowiednie wyrobienie polityczne i ideologiczne.

Dlatego wychowanie ideologiczne kadry nabiera zasadniczego znaczenia w ruchu sportowym. Podstawowym elementem wychowania kadry winno być włączenie jej do aktywnej pracy sportowo-politycznej i zorganizowanie dla niej systematycznej pracy politycznej. Kuźnią nowych kadr winna być Akademia Wychowania Fizycznego, wyższe uczelnie W.F. i WOS. Konieczne jest również wpro-

wadzenie do programów tych uczelni zagadnień metodyki pracy politycznej i wychowawczej.

Niemniej zadania ma również do spełnienia aktyw społeczny, człowiek zawodnicy i pracownicy WKFF, którzy winni systematycznie przerabiać i dyskutować zagadnienia polityczne oraz istotę i charakter sportu socjalistycznego.

Poważną rolę winni odegrać w działalności wychowawczej ZMP-owcy wzorując się na pracy swych kolegów radzieckich z Komsomolu. W większym stopniu niż dotychczas na leży w pracy wychowawczej korzystać ze świetlicy, prowadzić pracę ze spłiwami w ogniwach sportowych, mobilizować młodzież do zdobywania SPO, spopularyzować i rozszerzyć współzawodnictwo.

„Poważne zadania, które stoją przed sportem w 1931 roku można wykonać tylko wtedy, gdy każdy działacz sportowy i każdy sportowiec — będą aktywnie walczyć o realizację tych zadań”.

Właściwy poziom i organizacja pracy ideowo-wychowawczej winny zająć czołowe miejsce w działalności wszystkich instancji kierowniczych ruchu sportowego. Korzystając systematycznie w swojej codziennej pracy z doświadczeń Związku Radzieckiego w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, postawione przed nami zadania, których realizacja stanowi będzie nasz wkład w dzieło budowy podstaw socjalizmu i utrwalenia pokoju — możemy wykonać i wykonać.

Po połączeniu ze Związkowcem Ogniwo wybrało już nowy Zarząd

W tych dniach odbyło się pierwsze plenarne zebranie nowo wybranego Zarządu ZKS „Ogniwo” (Łódź).

ZKS „Ogniwo” (Łódź), połączony z b. „Związkowcem” — Zryw, posiada obecnie 1964 czynnych członków, a w tym 7 członków kadry narodowej. Są to: Głazewska, Skirlińska, Kowalska, Dobrowolska, Jaworski, Jerzak, Koleczek, a prócz tego wielu reprezentantów Zrzeszenia i okręgu łódzkiego.

Przewodniczący Sosniński przedstawił zadania, jakie stawia Rada Okręgowa Zrzeszenia nowo wybranemu Zarządowi. Do zadań tych przede wszystkim należy stałe szkolenie ideologiczne.

Członkowie Zarządu oraz kierownicy sekcji winni dbać o mocniejsze powiązanie wszystkich członków klubu, o sprawną organizację treningów i za praw zimowych oraz o otoczenie opieką SKS-ów.

Przew. Zarządu Saganowski zwrócił uwagę na potrzebę szczególnej mobilizacji wszystkich członków Zarządu nad szczytnym zadaniem umocnienia dotychczasowych osiągnięć obu połączonych klubów.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Po połączeniu ze Związkowcem Ogniwo wybrało już nowy Zarząd

W tych dniach odbyło się pierwsze plenarne zebranie nowo wybranego Zarządu ZKS „Ogniwo” (Łódź).

ZKS „Ogniwo” (Łódź), połączony z b. „Związkowcem” — Zryw, posiada obecnie 1964 czynnych członków, a w tym 7 członków kadry narodowej. Są to: Głazewska, Skirlińska, Kowalska, Dobrowolska, Jaworski, Jerzak, Koleczek, a prócz tego wielu reprezentantów Zrzeszenia i okręgu łódzkiego.

Przewodniczący Sosniński przedstawił zadania, jakie stawia Rada Okręgowa Zrzeszenia nowo wybranemu Zarządowi. Do zadań tych przede wszystkim należy stałe szkolenie ideologiczne.

Członkowie Zarządu oraz kierownicy sekcji winni dbać o mocniejsze powiązanie wszystkich członków klubu, o sprawną organizację treningów i za praw zimowych oraz o otoczenie opieką SKS-ów.

Przew. Zarządu Saganowski zwrócił uwagę na potrzebę szczególnej mobilizacji wszystkich członków Zarządu nad szczytnym zadaniem umocnienia dotychczasowych osiągnięć obu połączonych klubów.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Kierownik sekcji gimnastycznej — Sztajnbrecher, kierownik sekcji lekkoatletycznej — Janik, kierownik sekcji pływackiej — Kucharski, kierownik sekcji bokserskiej — Stepanek, kierownik sekcji piłkarskiej — Muzej, kierownik sekcji motorowej — Jurkiewicz, kierownik sekcji łyżwiarzkiej — Głazewska, kierownik sekcji gier sportowych — Kiszko, kierownik sekcji szermierskiej — Borek, kierownik sekcji tenisowej — Gruszczyński, kierownik sekcji kolarskiej — Kaczmarek, kierownik sekcji narciarskiej — Stolarski, kierownik sekcji tenisa stołowego — Chmielewski, kierownik sekcji łowieckiej — Adamczyk, kierownik sekcji szachowej — Colik.

Skład Zarządu „Ogniwa” wygląda następująco:
Przewodniczący — Saganowski, wiceprzewodniczący (Kult. - Ośw.) — Pawłowski, wiceprzewodniczący (Sportowy) — Karpow, wiceprzewodniczący (Admin.) — Komorowski, skarbnik — Pipczyński, sekretarz — Borowik, gospodarz — Ornawski.

Narciarze NRD w Zakopanem

ZAKOPANE. — Do Zakopanego przybyła ekipa narciarzy z Niemieckiej Republiki Demokratycznej, w skład której wchodzi 2 kierowników, 2 trenerów, 19 zawodników i 5 zawodniczek. Narciarze NRD odbędą wspólny obóz z zawodnikami Gwardii, który potrwa do 8 stycznia 1931 r.

Trener Seidl w Łodzi

W piątek w lokalu „Ogniwa” odtwarty został przez ŁOZPN kurs dla instruktorów piłkarskich. Na kurs przybył trener węgierski Seidl, który pozostanie w Łodzi do końca tego miesiąca.

Dzisiejsze imprezy o godzinie:

9 sala Młodzieżowego Domu Kultury przy ul. Traugutta: zawody o mistrzostwo w koszykówce męskiej, drużyn klasy A i B.

11 w hali Zrzeszenia Sportowego Włókniarzy zawody bokserskie o mistrzostwo klasy B: Stal (Łódź) — Stal (Piotrków).

15 w MDK przy ul. Traugutta: zawody zapasnicze o mistrzostwo ligi Gwardia (Łódź) — Włókniarz (Kraków).

16 w sali ZS Spółnia — Włókniarskiego 32 — zawody tenisa stołowego między III Szkołą TPD a Spółdzielnią Pracy im. Lewartowskiego.

17 na pływalni przy ul. Traugutta: międzypławy spotkanie Łódź — Poznań o Puchar Polskiego Związku Pływackiego.

Uroczyste wręczenie dotacji członkom Kadry Narodowej Ogniwa

W lokalu Rady Okręgowej Zrzeszenia „Ogniwo” odbyło się uroczyste wręczenie kwartalnych dotacji (książeczek PKO, z wkładem 900 zł.) członkom Kadry Narodowej Zrzeszenia „Ogniwo” Łódź.

Do zebranych członków Klubu przemówił przewodniczący Rady Okręgowej Sosniński. Zaznaczył on, że jest to pierwszy wypadek w historii sportu polskiego, że zawodnicy otrzymują stałą dotację od Państwa. Świadczy to o tym, że państwo ludowe odczuwa sportowców jak najdalej idącą opieką, popierając kulturę fizyczną i sport wszelkimi środkami.

Ale jednocześnie nakłada to na sportowców polskich obowiązek troski o coraz wszechstronniejszy rozwój sportu polskiego.

Wręczenie dotacji nastąpiło następującym członkom Kadry Narodowej:

— Poznań ma dobrą drużynę żenską (Przybrowickówna, Malicka, Żurkówna, Miklasówna) oraz dużo zdolnych pływaków młodszego pokolenia.

Należy się spodziewać, że dzisiaj Dobrowolski znów poprawi rekord okręgu na 200 m. stylem klasycznym, gdyż przeciwnik jego Goetz na tym dystansie stale schodzi poniżej 3 minut.

Ciekawa walka rozegra się dzisiaj — kończy nasz rozmówca — w biegu kobiet na 100 m. stylem grzbietowym kobiet. Do walki z Żurkówną i Kurkówną wystawimy Ciemińską i Kamińską względnie Promiewiczównę i Kowalską.

Obecność wszystkich piłkarzy obowiązkowa.

CENTRALA HANDLOWA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione Ekspozytura rejonowa w Łodzi, ul. Piotrkowska 33

ZAWIADAMIA
że z powodu inwentaryzacji remanentów w okresie od 27 do 30 grudnia 1930 r. sprzedaż i wydawanie towarów na naszych składach będą wstrzymane:

- 1) przy ul. Kilińskiego 70 w Łodzi;
- 2) przy ul. Daszyńskiego (przedłużenie) w Łodzi;
- 3) przy ul. Słowackiego 34 w Piotrkowie Tryb.

1092

„CENTROSAN”
CENTRALA HANDLOWA Farmaceutyczno - Sanitarna

podaje do wiadomości odbiorców, że na okres spisu remanentów sprzedaż zostanie zamknięta:

w Hurtowni Łódź, ul. Kopernika 67-69 dnia 27.12., 28.12., 29.12., 30.12. 1930 roku, zaś w Podhurtowni, ul. Piotrkowska 91 dnia 2.1., 3.1. i 4.1. 1931 r.

1104

Państwowa Szkoła Pielęgniarstwa Nr 2 w Łodzi

przyjmuje kandydatki na 2-letni Kurs rozpoczynający się w lutym 1931 roku.

Nauka i internat bezpłatnie. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria od godz. 8—13 w szkole, ul. Sztetlinga 1-3.

OGŁOSZENIA DROBNE

ZGUBIONO legitym. SP, mtrykę i legitym. zw. zaw. Pawłowski Jerzy, Konstancjowska 27. 1825

ZGUBIONO legitym. szkolną na nazwisko Saciuk Ryszard. 1825

ZGUBIONO legitym. szkolną na nazwisko Saciuk Ryszard. 1825

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Witasia Bolesław. 1823

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Michałak Antonina. 1825

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Witasia Bolesław. 1823

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Witasia Bolesław. 1823

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Witasia Bolesław. 1823

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Witasia Bolesław. 1823

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Witasia Bolesław. 1823

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Witasia Bolesław. 1823

ZGUBIONO legitym. Ubezpieczalni na nazwisko Witasia Bolesław. 1823

Władysław Rymkiewicz

49

Ziemia wyzwolona

Powieść

Cegła milczała. Pochylony nad miską zapychał bobem usta, poruszał pracowicie żuchwami i tylko od czasu do czasu toczył spojętą spojrzeniem podkrążonych oczu.

XIX

W lipcu przyszła nowa fala ulewnych deszczów. Deszcze lały jak z cebra, całymi dniami. Pod wieczór, o zachodzie słońca niebo rozpogadzało się na parę godzin i nad ziemią wznosiły się ciepłe opary, gęste i białe, jak mleko. W parnym powietrzu trudno było oddychać. W nocy znów zaczynało padać.

Po trzech dniach powierzchnia wody w rowach i kanałach podniosła się o kilka centymetrów, pomimo że pompy pracowały bez przerwy.

Zaniepokojony przyborem wód, Janik trzeciego dnia pod wieczór postanowił zatelefonować do Sarniuka i o zmroku zdecydował się — mimo ulewy — wyruszyć do Popław.

Okrzywszy się skórzanym płaszczem po Niemcu, stacyjnym, wzięł gumowce i wziął w drogę latarkę baterijną.

O krok za drzwiami znalazł się w mroku i w chłodnym, rzęsyim deszczu, jak pod prysznicem.

Naciskając i puszczając guzik w latarce, mijał krótkimi, urywanymi błyskami, rozrywającymi szarówkę.

Czarna jak atrament woda w kanale pieniała się i burzyła u cementowego wylotu. A wcale jej nie ubywało. Janik obawiał

się wylewu i podmoknięcia łąk i pól.

Ruszył energicznie w drogę. Deszcz szmerząc i pluszcząc siekię go w twarz, ale przez szmer i plusk ulewy